

Fredagen den 21 oktober

Kl. 09.00–11.52

§ 1 Anmälan om ersättare

Talmannen anmälde

att *Crister Spets* (SD) inträtt som ersättare för Paula Bieler (SD) under tiden för hennes ledighet den 19 oktober–20 november,

att *Marie-Louise Rönnmark* (S) skulle tjänstgöra som ersättare för Björn Wiechel (S) under tiden för hans ledighet den 13 januari 2017–1 april 2017 samt

att *Eva Lindh* (S) skulle tjänstgöra som ersättare för Johan Löfstrand (S) under tiden för hans ledighet den 27 februari 2017–30 juni 2017.

§ 2 Anmälan om kompletteringsval

Talmannen meddelade

att Sverigedemokraternas riksdagsgrupp anmält Olle Felten som ledamot i skatteutskottet samt

att Socialdemokraternas riksdagsgrupp anmält Marie-Louise Rönnmark som suppleant i finansutskottet och i kulturutskottet under Björn Wiechels ledighet och Eva Lindh som suppleant i civilutskottet under Johan Löfstrands ledighet.

Talmannen förklarade vald till

ledamot i skatteutskottet

Olle Felten (SD)

Talmannen förklarade vald *under tiden den 13 januari 2017–1 april 2017* till

suppleant i finansutskottet

Marie-Louise Rönnmark (S)

suppleant i kulturutskottet

Marie-Louise Rönnmark (S)

suppleant i civilutskottet
Eva Lindh (S)

§ 3 Meddelande om aktuell debatt om personlig assistans

Talmannen meddelade att på begäran av Kristdemokraternas riksdagsgrupp skulle en aktuell debatt om personlig assistans anordnas *fredagen den 28 oktober kl. 11.00*.

Den inkomna skrivelsen hade följande lydelse:

Begäran om aktuell debatt om neddragningarna inom personlig assistans

Personlig assistans och andra insatser inom LSS är för den enskilde med omfattande behov av stöd och omsorg helt avgörande för livskvalité och frihet. Utan att lagstiftningen har förändrats växer en allt större oro hos brukare och anhöriga om att rätten till insatser stramas åt eller helt dras in. Vi möts också av allt fler berättelser om vilka effekter indragna beslut kan ge. Bara risken för och misstanken om att någon riskerar att avlida på grund av indragen assistans är så allvarlig att det krävs omedelbara åtgärder.

Med tanke på den uppkomna situationen anser vi att riksdagen behöver ta ett aktivt ansvar och vi begär därför en aktuell debatt om neddragningarna inom personlig assistans.

Stockholm den 17 oktober 2016

Andreas Carlson

Gruppledare

Kristdemokraterna

§ 4 Anmälan om faktapromemorior

Talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2016/17:FPM12 Förordning om vissa onlinesändningar av tv- och radio-program *KOM(2016) 594* till näringsutskottet

2016/17:FPM13 Förordning och direktiv om genomförande av Marra-kechfördraget i EU-rätten *KOM(2016) 595*, *KOM(2016) 596* till näringsutskottet

2016/17:FPM14 Meddelanden om europeiskt gigabitsamhälle och handlingsplan för 5G *KOM(2016) 588*, *KOM(2016) 587* till trafikutskottet

2016/17:FPM15 Förordning finansiering av offentlig wifi *KOM(2016) 589* till trafikutskottet

2016/17:FPM16 Meddelande om att höja säkerheten i en rörlig värld *KOM(2016) 602* till justitieutskottet

Följande dokument hänvisades till utskott:

Skrivelse

2016/17:20 till trafikutskottet

§ 6 Svar på interpellation 2016/17:25 om statens skuld till kommunsektorn

Svar på

interpellationer

Anf. 1 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Herr talman! Jan Ericson har frågat mig vilka åtgärder jag kommer att vidta för att Migrationsverkets skuld till kommunerna ska betalas i närtid och hur jag avser att agera för att få till stånd en hållbar och långsiktig lösning för kommunerna.

Migrationsverkets uppgift är att ersätta kommunerna för deras kostnader efter en bedömning av en ansökan. Varje ansökan granskas för att det ska säkerställas att inte felaktiga utbetalningar sker.

Som en direkt konsekvens av det stora antalet asylsökande 2015 har Migrationsverket från januari till september 2016 tagit emot nära fyra gånger så många ansökningar om ersättning som under motsvarande period 2015. Myndigheten har till och med september i år betalat ut drygt 12 miljarder kronor i ersättningar. Det kan jämföras med de 6,9 miljarder kronor som utbetalades under hela 2015.

Trots omfattande åtgärder hos Migrationsverket för att effektivisera utbetalningarna har myndigheten alltså en stor balans när det gäller ansökningar från kommuner och landsting. Migrationsverkets bedömning är att man ska vara nere i normal handläggningstid i början av nästa år.

Regeringen anser att den uppkomna situationen är problematisk, inte minst för kommunerna som i många fall får vänta länge på Migrationsverkets bedömning av ansökan. Regeringen är därför mån om att Migrationsverket, i enlighet med sitt uppdrag i regleringsbrevet för 2016, fortsätter arbetet med att öka takten i utbetalningarna till kommunerna, och jag följer noga myndighetens arbete med detta.

När det gäller frågan om att få till stånd en hållbar och långsiktig lösning för kommunerna anser jag att det nya ersättningssystemet för mottagandet av ensamkommande barn och unga, med planerat ikraftträdande den 1 juli 2017, är en viktig komponent. Avsikten är att de åtgärder som vidtas i det nya ersättningssystemet utöver förenklad administration även kommer att innebära att kommunerna snabbare ska få ersättning för sina kostnader.

Slutligen vill jag även nämna att regeringen har tillsatt en utredning vars uppdrag är att se över mottagande och bosättning av asylsökande och nyanlända. I utredningens uppdrag ingår även att se över den statliga ersättningen till kommuner och landsting. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 oktober 2017.

Anf. 2 JAN ERICSON (M):

Herr talman! Jag tackar ministern för svaret, även om det kanske inte riktigt besvarade mina frågor.

Staten är nu skyldig kommunerna uppemot 20 miljarder kronor i obetalda ersättningar för flyktingmottagandet. Det är alltså dubbelt så mycket som de 10 miljarder man tillför kommunerna i ökade statsbidrag i enlighet med migrationsöverenskommelsen med Alliansen förra hösten.

Jag kollade med några av kommunerna i min valkrets. Borås stad har i dagsläget en fordran på Migrationsverket som uppgår till ca 143 miljoner. För Marks kommun handlar det om 60 miljoner, och för en liten kommun som Ulricehamn handlar det om 33 miljoner. Jag kan försäkra justitieministern om att detta inte är småpengar för kommunerna. Jag kan också berättat att det är ganska knepigt för en kommun att planera sin likviditet när den har så stora obetalda fordringar.

Tålmodet hos kommunerna börjar tryta. Kommunerna är i dag i praktiken bank åt staten, som på detta sätt slipper låna pengar på annat sätt. Tidigare har vi haft en politisk diskussion om problemet att stora företag ibland använder småföretag som bank genom att släpa efter med fakturor. Att statens egna myndigheter nu i praktiken gör på nästan samma sätt mot små kommuner är oacceptabelt.

Regeringen måste ta sitt ansvar och se till att kommunerna får de pengar de har rätt till – inte minst nu när kommunerna enligt lag är tvingade att ta emot nyanlända. Det minsta man kan begära är att alla ersättningar kommunen har rätt till ska betalas ut i rimlig tid. Att reglerna förändras vid halvårsskiftet nästa år kan säkert vara bra, men det är en klen tröst för kommunerna i dag. Samma sak gäller med att Migrationsverket tror att man ska kunna komma i balans med utbetalningarna i början av nästa år; det hjälper ju inte i dagsläget.

Det är nio månader till det halvårsskifte då de nya reglerna börjar gälla, och min fråga var hur ministern tänker se till att kommunerna får betalt för sina skulder i närtid – på samma sätt som vi faktiskt brukar förutsätta att skulder *till* staten och våra myndigheter betalas i tid. Vad tycker migrationsministern att jag ska säga till kommunpolitikerna hemmavid? Oavsett politisk färg är de upprörda över att en statlig myndighet inte fullgör sina skyldigheter. När kommer Borås, Mark och Ulricehamn att få sina pengar?

Anf. 3 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Herr talman! Interpellationssvaret gav ju svar på Jan Ericsons fråga. Han ställde frågan när man kommer att vara nere i normala handläggningstider igen, och det är precis den jag har svarat på. I början av nästa år kommer vi att vara nere på normala handläggningstider igen.

Det är naturligtvis inte tillfredsställande att handläggningstiderna har blivit så långa under det här året. Det har skett mot bakgrund av den stora utmaning vi hade när det kom så pass många asylsökande 2015. Dels har Migrationsverket fått hantera tiotusentals asylansökningar, vilket man gjort under det här året, dels har man fått hantera alla dessa ansökningar.

Det är inte 20 miljarder staten släpar efter med. Balansen just nu är 9,6 miljarder. Det är visserligen för högt, och balansen måste ned. Men det rör sig inte om 20 miljarder, som interpellanten påstår.

Vad har vi då gjort? Jo, vi har fördubblat personalstyrkan som arbetar med handläggningarna, och Migrationsverket jobbar nu för högttryck just för att beta av köerna. Beskedet i dag är, återigen, att vi i början av nästa år ska vara nere på normala handläggningstider, det vill säga tre till fyra månader.

Frågan uppkommer då om vi inte bara kan betala ut pengarna rakt upp och ned, utan att granska eller kontrollera. Det förhåller sig dock så att mellan 5 och 10 procent av de ansökningar som kommer in till Migrationsverket avslås, och det görs mot bakgrund av att en del av dessa äskanden på olika sätt inte är rimliga. Det kan vara att man äskar pengar för kostnader man faktiskt inte riktigt har haft i samband med flyktmottagandet. En del kommuner kanske helt enkelt äskar mer pengar, som ska ersätta även saker som inte har någon direkt koppling till själva flyktmottagandet.

Av den totala kostnaden är 5–10 procent rätt mycket pengar. Är det så att balansen ligger på 9,6 miljarder innebär 5–10 procent mellan en halv miljard och 1 miljard. Vi har visserligen bra statsfinanser nu, men de är inte så bra att vi så att säga kan göra felaktiga utbetalningar eller utbetalningar där vi inte granskar ansökan. Vi måste faktiskt ha en kontroll av vad det är för typ av kostnader vi ersätter; det måste göras en granskning.

Jag håller med om att kommunsektorn inte ska vara en bank. Det är därför vi nu jobbar väldigt hårt för att få ned handläggningstiderna, men staten kan inte heller vara en bankomat där man bara matar in ett kort och får ut pengar alldeles oavsett vad det är för kostnader man vill täcka. Det måste helt enkelt göras en granskning av vad det är för typ av kostnader man har, även om pengarna går till kommunsektorn.

Det ska naturligtvis gå mycket snabbare än det gör nu, men eftersom vi har förstärkt antalet som jobbar med detta kommer vi som sagt att vara nere på normala handläggningstider igen i början av nästa år.

Anf. 4 JAN ERICSON (M):

Herr talman! Det är väl alldeles utmärkt om balanserna har minskat. Det rörde sig om uppemot 20 miljarder när detta analyserades av flera trovärdiga medier, inklusive Dagens Samhälle, och det är positivt att det kanske har halverats fram till i dag.

Men det hjälper fortfarande inte de kommuner som sitter med väldigt stora fordringar. Det handlar ofta om små kommuner ute på landsbygden, som har tagit ett ganska stort ansvar och som inte har så stor balansomslutning i sina kommunala budgetar. Det är nog en klen tröst för kommunerna att få höra att de kanske får sina pengar i början av nästa år. Det är ändå ett tag dit, och man har legat och släpat efter med dessa pengar ganska länge.

Justitieministern säger i sitt svar att han och regeringen anser att situationen är problematisk. Ministern upprepar nu också att detta är ett problem och att det är bekymmersamt. Men för en minister tycker jag inte att det räcker att konstatera att man är bekymrad, utan man måste försöka göra något konkret åt problemet.

Jag har stor förståelse för att Migrationsverket har en ansträngd situation. Jag håller med migrationsministern om att man inte bara kan betala ut pengar villkorslöst hur som helst – våra partier är överens om att vi ska

ha kontroll på statens finanser och hålla i pengarna. Det är jättebra, för 5–10 procent fel i detta innebär betydande belopp.

Jag ska bjuda ministern på ett konkret och enkelt förslag till lösning på denna situation. Migrationsverket skulle väldigt enkelt kunna göra en a conto-utbetalning i enlighet med kommunernas krav och reservera sig för att belopp kan komma att återkrävas om man i efterhand upptäcker något i underlagen som visar att belopp har utbetalats på felaktiga grunder. Man skulle först betala ut pengarna och sedan granska dessa underlag. Vid behov skulle man kräva tillbaka pengar eller räkna av dem i samband med nästa utbetalning.

På det sättet skulle kommunerna kunna få sina pengar i tid, med en viss reservation. Det handlar ju om kommuner, så om man skulle behöva kräva tillbaka pengar skulle det naturligtvis lösa sig. Svårare än så behöver det faktiskt inte vara att hantera denna situation.

Jag frågar därför ministern rent ut om han kan tänka sig att överväga det förslaget.

Anf. 5 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Herr talman! Allt kan naturligtvis övervägas, men jag ser betydande bekymmer med detta förslag. Det skulle innebära att man riskerar ett mycket stort dubbelarbete – först betalar man ut pengar, och i efterhand ska man granska och ha en diskussion med kommunerna om vad dessa kostnader egentligen har gått ut på. I värsta fall får man också återkräva pengar. Jag skulle vilja säga att det i nästa skede sätter kommunsektorn i en ännu större osäkerhet än om man gör kontrollen från början.

Jag ser som sagt betydande bekymmer med detta. Jag tycker att det är bättre att vi ser till att sätta av så mycket resurser som vi kan för att handlägga dessa ansökningar på ett bra sätt från början. Det gör vi nu – vi har som sagt fördubblat antalet handläggare.

Balanserna minskar under detta år. De 20 miljarder som Jan Ericson talar om i sin interpellation stämmer inte, utan det rör sig om 9,6 miljarder. Vi ser också hur balanserna minskar efter hand. Vi kommer att vara nere på normala handläggningstider redan om ett par månader – det är ju inte så långt till årsskiftet. I början av nästa år kommer vi återigen att vara nere på 3–4 månaders handläggningstid.

Jan Ericson förde ett resonemang om hur regeringen på detta sätt drar tillbaka pengar som tidigare, totalt sett, har gått till kommunsektorn. Utgångspunkten är visserligen riktig – vi förstärker kommunsektorn kraftigt. Det är 10 miljarder, som vi kallar välfärdsmiljarder, som går ut. Vi gjorde redan hösten 2015 en engångsutbetalning till kommunsektorn på närmare 8 miljarder. Vi höjde schablonen för asylsökande barn med 50 procent den 1 januari.

Kommunsektorn har fått ganska mycket pengar för att kunna klara den här situationen. Hotet mot kommunsektorn nu – vad gäller kostnaden – är inte migrationen, utan det är Moderaterna. I ert budgetförslag drar ni ned nettot för kommunsektorn med 3 miljarder kronor redan från nästa år, 2017. Vi har en eftersläpning när det gäller utbetalningarna. Men om ni skulle få bestämma hade detta inte varit en temporär situation för kommunerna. Det hade i stället varit en permanent neddragning av resurser till

kommunsektorn, just när kommunsektorn behöver de här pengarna som allra mest.

Prot. 2016/17:19
21 oktober

Svar på
interpellationer

Anf. 6 JAN ERICSON (M):

Herr talman! Jag kan fortfarande konstatera att om man tillför 10 miljarder och samtidigt släpar efter med 9,6 miljarder innebär det inte ett särskilt stort tillskott i likviditet, om man ska jämföra de siffrorna.

Jag delar migrationsministerns syn på att dessa ersättningsnivåer i sig nog är ganska skäliga. Det känns så när man talar med kommunerna. Där emot tror jag att man skulle behöva se över regelverken för exempelvis hur dessa summor beräknas. Att det är 5–10 procent fel i handlingarna från kommunerna till staten tyder på att det är ganska komplicerat att göra de här uträkningarna om vad staten ska stå för och vad kommunerna ska stå för. Där finns det säkert anledning att se över rutinerna, så att man inte behöver ha handläggningstider på 3–4 månader för att kommunerna ska kunna få ut dessa pengar.

Jag tror fortfarande att man mycket väl skulle kunna göra en a conto-utbetalning. Man betalar ut pengarna med ett tryck på en dator, så det innebär inget stort merarbete. Man får göra en granskning i efterhand och sedan en slutavräkning. A conto-utbetalningar används i många andra sammanhang i samhället, både i privat och i offentlig sektor. Det är inte så komplicerat. Det innebär inte heller något merarbete i själva granskningen, och om man ska kräva tillbaka pengar kan man mycket väl dra dem från nästa a conto-utbetalning. Detta kan inte vara något problem i dagens it-samhälle, om bara viljan finns.

Morgan Johansson har helt fel om budgeten. När det gäller Moderaternas budgetmotion är det väldigt tydligt att vi tillför mer pengar till kommunsektorn de kommande tre åren än vad regeringen gör. Det är inte mindre pengar – det är mer pengar! Morgan Johansson får läsa innantill, för där har han helt enkelt fel.

Anf. 7 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Nej, jag har faktiskt inte fel. Jag har läst er budget. Det är visserligen riktigt att ni anslår mer pengar på ett konto, men sedan tar ni tillbaka pengarna på en massa andra konton. När man räknar nettot innebär er politik 2,8 miljarder mindre till kommunsektorn än vad regeringens förslag innebär.

Jan Ericson jämför äpplen och päron när han säger att vi tillför 10 miljarder och ligger efter med 9,6 miljarder. Då glömmer han att vi redan hittills i år har betalat ut 12 miljarder för själva flyktingkostnaderna, utöver de välfärdsmiljarder som vi redan har förstärkt kommunsektorn med.

Vi ligger dock efter när det gäller dessa utbetalningar, och där jobbar man på så mycket man kan för att se till att de blir gjorda. Det är som sagt därför – för att kunna klara av detta – som vi har fördubblat antalet handläggare på Migrationsverket. Vi kommer att vara nere på normala handläggningstider i början av nästa år.

Jag delar inte uppfattningen att det skulle vara enkelt att först betala ut och sedan eventuellt kräva tillbaka pengar. Jag tror att det skulle leda till ett ganska stort merarbete och dubbelarbete. Jag tror heller inte att det skulle vara mindre komplicerat för kommunerna.

Det kommer ett nytt ersättningssystem från mitten av nästa år, där vi hanterar frågan om ensamkommande barn. Det utbetalningssystemet är mycket enklare än vad det tidigare har varit.

Vi har ett antal eftersläpande bekymmer efter förra årets stora flyktingkris, men dem klarar vi upp på punkt efter punkt. Jag ska träffa SKL i nästa vecka för att vidare diskutera dessa frågor men även andra gemensamma frågeställningar.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2016/17:32 om utredningen om exportkontroll av krigsmateriel

Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Herr talman! Stig Henriksson har frågat utrikesministern när riksdagen kan förvänta sig en proposition från regeringen med anledning av utredningen om exportkontroll av krigsmateriel. Ansvarsfördelningen inom regeringen är numera sådan att det ankommer på mig att besvara frågan.

Krigsmaterielexportöversynskommittén (KEX-utredningen) tillkallades i oktober 2012 med det huvudsakliga uppdraget att lämna förslag till skärpningar i exportkontrollen av krigsmateriel gentemot icke-demokratiska stater. Kommittén lämnade i december 2014 ett delbetänkande med förslag till ändringar av sanktionerna vid överträdelser av regelverket samt i juni 2015 ett slutbetänkande, med bland annat förslag till skärpningar gentemot icke-demokratiska stater och ytterligare åtgärder för att förbättra tillsynen, öppenheten och transparensen på krigsmaterielområdet. Sex partier stod gemensamt bakom kommitténs slutbetänkande.

Låt mig här understryka hur betydelsefullt det är att kommittén har nått en bred parlamentarisk enighet kring sina förslag. Det är viktigt för att skapa långsiktiga förutsättningar för den svenska försvarsindustrin, liksom tydliga och stabila regler för de länder och företag som handlar med Sverige. Det är också avgörande för att säkerställa materieförsörjningen till det svenska försvaret.

Sedan slutbetänkandet lämnades har en mycket bred remissrunda genomförts. Över 100 myndigheter, företag och organisationer har beretts tillfälle att ge sina synpunkter. Omkring 75 instanser utnyttjade denna möjlighet fram till november 2015. Ett omfattande arbete pågår nu inom Regeringskansliet för att omsätta kommitténs förslag och remissynpunkterna till ett riksdagsförslag. Regeringens avsikt är att under våren 2017 lägga fram en proposition om en ny krigsmateriellagstiftning.

Anf. 9 STIG HENRIKSSON (V):

Herr talman! Tack för svaret, herr minister, och en senkommen gratulation till att även detta område nu ska hanteras av justitie- och migrationsministern. Det är en inte helt enkel ministerportfölj att hantera om man ska döma av historien.

Jag har alltså frågat när en proposition kommer efter den så kallade KEX-utredningen. Det är förstås inte konstigt att vi tycker att regeringens

ställningstagande dröjer. Vapenexport är ju lite av cirkelns kvadratur eller, om man så vill, hur man ska äta upp kexet och ändå ha det kvar.

Det är redan i dag i princip förbjudet att exportera krigsmateriel. Ändå anses det att vi måste göra det, och vi gör det. Det finns särskilda hinder för att exportera till bland annat krigförande länder, och ändå gör vi det. Det finns hinder för att exportera till länder som grovt och omfattande kränker de mänskliga rättigheterna, och ändå gör vi det. Vi ska inte exportera till diktaturer, och ändå gör vi det.

Nu aviseras i alla fall en proposition till våren 2017, och jag antar att det inte är så meningsfullt att här försöka få ministern att göra uttalanden om vad den kommer att innehålla. Låt oss då i stället ta chansen till ett mer fritt samtal kring denna svåra fråga, bara oss två emellan. Så många fler finns ju i alla fall inte i kammaren.

Jag tänkte att vi kan passa på när chefen din är på utlandsresa. Statsministern åker ju i helgen till Saudiarabien av alla ställen. Som resällskap har han, som av en händelse, ordföranden för Sveriges största vapentillverkare Saab, nämligen Marcus Wallenberg. Jag vet inte om de kanske hinner dit redan denna fredag – en av de fredagar då Raif Badawi ska piskas offentligt. Han ska ju antligen få 50 av de 1 000 piskrapp han har dömts till – för bloggande!

Man kan tycka att Saudiarabien uppfyller alla de villkor som borde förhindra vapenexport. Även om statsministern inte vill kalla Saudi för en diktatur gör nog de flesta andra det. Min fundering är: Hur tänker ministern, är Saudiarabien en diktatur?

Att man grovt och omfattande kränker de mänskliga rättigheterna, typ yttrandefrihet, när man dömer en bloggare till 1 000 piskrapp – vilket i praktiken är en dödsdom om det verkställs – borde det väl inte vara något tvivel om. Anser ministern att Saudiarabien kränker de mänskliga rättigheterna?

Att Saudiarabien är ett krigförande land kan anhöriga till många av offren i Jemen vittna om, senast häromveckan då ett begravningsfölje bombades med 150 döda som lades till de redan 6 800 räknade offren, exklusive den humanitära katastrof som krigandet utlöste. Hittills har dock inte de jemenitiska offren belastat ministerns andra roll som ansvarig för migration. Men det är ett exempel på hur vi är med om att skapa de katastrofer som vi sedan med stora svårigheter får hantera. Men vad anser ministern, är Saudiarabien invecklat i en väpnad konflikt?

Vi säljer ju krigsmateriel till Saudiarabien. Vi har bland annat sålt Erieye, ett luftburet radarsystem för stridsledning som i militär fackpress beskrivs som ”en hörnsten i Saudiarabiens krigsföring i regionen”. För att för ett ögonblick låna statsministerns vokabulär, känns det okej?

Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Herr talman! Stig Henriksson inledde med att gratulera mig till att ha fått ta hand om den här frågan, som han sa är en inte helt enkel fråga. Å andra sidan: Vem har sagt att politik ska vara enkelt? På Justitiedepartementet har vi redan frågor som rör migrationen och terrorismen, så vi har en viss vana att hantera frågor som är lite mer komplicerade och ibland kan leda in en i en del etiska dilemman, som ju också denna fråga i stor utsträckning är.

Prot. 2016/17:19

21 oktober

Svar på
interpellationer

Stig Henriksson har egentligen fått svar på sin fråga i interpellationen om när en proposition ska komma, att den kommer vi att lämna till riksdagen under våren. Därmed skulle debatten kunna ta slut där, men jag resonerar gärna mer om de här frågorna.

Utgångspunkten är att Sverige har ett av världens mest strikta regelverk för exportkontroll av försvarsmateriel, och jag tycker att vi ska vara stolta över det. Det behövs för att vi ska uppfylla våra målsättningar och våra internationella åtaganden.

Det kan naturligtvis ifrågasättas, vilket ibland sker, varför vi alls ska ha en möjlighet till export. Jag ser framför allt försvars- och säkerhetspolitiska argument för det. Sverige är ett alliansfritt land, och så ska det förbli.

Mot den bakgrunden är det naturligtvis en stor tillgång att vi har en egen försvarsmaterielproduktion, så att vi inte i alltför stor utsträckning ska bli beroende av andra länder och allianser för materiell försörjning till försvaret. Svensk försvarsindustri bidrar på så sätt till Försvarsmaktens förmåga och ytterst till Sveriges säkerhet. Men för att en sådan försvarsindustri ska vara bärkraftig behövs också en möjlighet till export. Det vi i dag diskuterar är regelverket kring den här exporten och hur vi ska kunna förändra det.

En fråga man kan ställa sig är förstas om export av försvarsmateriel över huvud taget är moraliskt försvarbart. Det beror ju helt och hållet på vart den går och hur den används, hur regelverket ser ut och hur det tillämpas. Vi i Sverige har ett försvar just för att försvara oss. Det är det vi ska använda vår försvarsmakt till. Vi har ingen tanke på att angripa andra länder.

Det finns gott om länder i världen som har precis samma inställning som vi och som därför vill kunna köpa svensk försvarsmateriel just för att kunna försvara sig själva i händelse av ett angrepp utifrån. Jag har i grunden inga moraliska problem med det. Denna utgångspunkt är också bärande i dagens reglering.

Är det då något ytterligare vi behöver göra med regelverket? Den parlamentariska utredningen ville se en skärpning av regelverket när det gäller export till icke-demokratier genom att införa ett så kallat demokratikriterium. Jag tycker att det finns starka argument för att göra det, och vi arbetar nu med ett sådant förslag.

Här i riksdagen står samtliga de fyra borgerliga partierna, Socialdemokraterna och Miljöpartiet bakom KEX-utredningens betänkande, så jag ser framför mig att vi kan skapa en bred parlamentarisk majoritet för en sådan reform. Vi kommer att inleda den parlamentariska förankringsprocessen nu i höst. Jag ser då fram emot att kunna arbeta tillsammans med oppositionen i dessa delar för att kunna få en ny lagstiftning på plats.

Regelverket kommer alltså att reformeras, och jag ser framför mig införandet av ett demokratikriterium i det nya regelverket.

Anf. 11 STIG HENRIKSSON (V):

Herr talman! Jag är i alla fall överens med ministern om en sak, att det här inte är enkelt. Att antingen sälja till alla eller inte sälja alls är väldigt enkelt i teorin men inte i verkligheten, eftersom det finns försvars- och säkerhetspolitiska intressen att beakta.

Jag noterar att ministern inte vill gå in på mina följdfrågor som är lik-som ett lackmustest på om vi kan sälja krigsmateriel till Saudiarabien. Eftersom nuvarande lagstiftning sägs vara ett av världens mest restriktiva regelverk kan man fundera över hur restriktivt det är och hur restriktivt det kommer att bli.

Just Saudiarabien är mycket intressant. Det är en diktatur. Man kränker mänskliga rättigheter, inte minst vad gäller kvinnor. Man är invecklad i väpnad strid och rustar mer än till och med Ryssland, som anses vara det stora hotet i världen. Det är alla terroristers moderland, skulle jag vilja säga. Jag tror att det var 11 av 18 terrorister inblandade i "nine eleven" som kom just från Saudiarabien. Ändå är landet USA:s bästa vän, västs bästa vän och numera även Sveriges vän.

Sveriges statsminister åker alltså tillsammans med Sveriges största vapenexportör till Saudiarabien, som är ett särskilt prioriterat land att utveckla handel med enligt näringsminister Damberg. Här hittar vi förutom Saudiarabien länder som Kina, Kazakstan, Iran, Egypten, Qatar och Förenade Arabemiraten.

Om man till äventyrs trodde att handel, inklusive vapenexport, skulle vara en del av den feministiska utrikespolitiken är det lite svårt att se Egypten, Saudiarabien och Iran som komponenter i den. Min fundering är: Är handel, inklusive vapenexport, en del av den feministiska utrikespolitiken?

Så till de försvars- och säkerhetspolitiska argumenten. Trots alla hinder – det är med vissa undantag i princip förbjudet med vapenexport – vinner de ofta. Vi exporterar gång på gång till krigförande länder inblandade i stridshandlingar, vi exporterar till diktaturer och vi exporterar till länder som kränker mänskliga rättigheter.

Detta är besvärande, även om jag inser att det är en komplicerad fråga. Så länge vi kan sälja till Saudiarabien, Förenade Arabemiraten och många andra länder kan vi inte säga att vi har en restriktiv politik. Vi må ha världens mest restriktiva regelverk, men det säger i så fall mer om de övriga ländernas regelverk.

Mina funderingar kvarstår. Låt oss använda Saudiarabien som lackmustest för hur det ser ut i dag: Kränker Saudiarabien de mänskliga rättigheterna, vilket är ett hinder för vapenexport? Är Saudiarabien invecklat i en väpnad konflikt, vilket är ett hinder för vapenexport? Är det okej att ha exporterat Erieye, som sägs vara en hörnsten i Saudiarabiens krigföring i regionen och som kostar tusentals människor livet och bidrar till en enorm humanitär katastrof? Är Saudiarabien en diktatur?

Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Herr talman! Stig Henriksson spekulerar i vad statsministerns resa till Saudiarabien kommer att innebära.

Det finns en gång för alla dessa ärenden. Om det skulle vara aktuellt med export till något land är det Inspektionen för strategiska produkter som hanterar det, och myndigheten tillämpar det regelverk vi har i dag. Det kommer inte till regeringen om inte myndigheten tar det till regeringen. I så fall fattar vi beslut om det.

Det kan inte ha gått Stig Henriksson förbi att vi har sagt upp det samarbetsavtal med Saudiarabien som tidigare fanns. Det sas upp förra året, vilket ledde till en stor diskussion.

Det vi nu talar om är vad vi ska ha för regelverk i framtiden. Jag varken får eller kan gå in i enskilda affärer så länge frågan ligger på myndigheten. Det är när myndigheten tar frågan till regeringen som regeringen får ett ansvar för den.

Vi har dock ett ansvar för att diskutera hur det framtida regelverket ska se ut. Här har Vänsterpartiet ställt sig utanför uppgörelsen i KEX-utredningen, och det beklagar jag. Jag betraktar nämligen den uppgörelse som de fyra borgerliga partierna tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet gjorde som ett steg framåt i just den fråga som Stig Henriksson pekar på: Hur ska vi skärpa regelverket för export till länder som inte är demokratier och till länder som har stora problem med kränkningar av mänskliga rättigheter? Det är innebörden av det förslag som ligger på regeringens bord och som vi nu jobbar med.

Här har Vänsterpartiet ställt sig utanför, och jag förstår inte riktigt varför. Men det kan Stig Henriksson kanske svara på. Det hade varit mycket bättre om Vänsterpartiet hade varit med i diskussionen om hur regelverket ska se ut i stället för att bara ställa sig vid sidan om.

Kanske är det så att Vänsterpartiet egentligen vill se en utveckling där all export av krigsmateriel avskaffas. Denna inställning delar inte jag, för det finns länder som precis som Sverige behöver ha krigsmateriel för att försvara sig. Jag inga moraliska betänkligheter vad gäller att exportera vapen till dessa länder.

Vi lägger fram en proposition till våren, och beredning pågår. Jag ser framför mig att vi kommer att införa ett demokratikriterium i den nya lagstiftningen, vilket är en stor reform. Samtidigt är det komplex juridik, och det måste fungera i verkligheten. Jag ser framför mig en bred förankring i riksdagen, och jag tycker att KEX-utredningen lägger en bra grund för reformen.

Anf. 13 STIG HENRIKSSON (V):

Herr talman! Skälet till att Vänsterpartiet står utanför majoriteten i KEX-utredningen är att vi anser att utredningen inte är tillräcklig – precis som nuvarande lagstiftning alldeles uppenbarligen inte är tillräcklig, eftersom vi säljer till länder som bevisligen kränker mänskliga rättigheter, är diktaturer och är invecklade i krigsoperationer.

Det finns säkerhets- och försvarspolitiska aspekter. Man får dock inte glömma bort att en viktig komponent var att vi behövde ha en egen försvarsindustri för att få ned kostnaderna för leveranserna till vårt eget försvar, och då måste vi exportera.

Men verkligheten har förändrats ganska drastiskt. Ta till exempel Gripenplanet. Över hälften av de vitala komponenterna kommer från USA. Hur mycket egen försvarsindustri har vi? När flertalet försvarsindustrier är utlandsägda, hur mycket svensk försvarsindustri har vi? Lite cyniskt kan man säga att vi i huvudsak har en sammansättning av vissa vapensystem i Sverige. Det är ungefär där vi befinner oss.

Nåväl, det är bra att samarbetsavtalet med Saudiarabien har sagts upp.

Vi råkade sälja Erieve till Saudiarabien när de hamnade i en väpnad konflikt. Men det stannade inte där, för mitt under brinnande krigföring godkändes export av i princip samma stridsledningssystem till Förenade Arabemiraten, som också är invecklat i de krigsoperationer som mördar

människor i Jemen. Till och med Sipri kallar detta godkännande kontroversiellt, vilket är ett starkt ord från dess sida.

Det är inget undantag. Vi säljer Gripen till Thailand. Vi säljer till oroshärden Pakistan och till det ständigt krigförande USA. 85 procent av världet av vår krigsmaterielexport går till krigförande länder. Vad ska vi göra åt det?

Anf. 14 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Herr talman! Hela frågeställningen om export till länder som inte är demokratier var precis det som utredningen tittade på.

Jag förstår att Stig Henriksson är missnöjd med det nuvarande regelverket och tillämpningen av det, men varför är han då inte med och lägger fram förslag till förbättringar, åtstramningar och skärpningar av det? Det är ju i den riktningen vi går.

Det tror jag beror på att Vänsterpartiet inte är emot regelverket i sig utan emot export av försvarsmateriel över huvud taget. Det är ett slags pacifistisk inställning, som jag inte delar. På samma sätt som vi behöver krigsmateriel för att kunna försvara oss behöver andra länder det för att kunna försvara sig. Jag har inga moraliska betänkligheter över att vi har en försvarsindustri som kan bistå med det.

Det bästa hade varit om Vänsterpartiet hade varit med i reformeringen av regelverket. Men här har man som sagt ställt sig utanför. Jag tror att det beror på att man i grunden inte vill ha någon export över huvud taget.

Regeringen fortsätter med sin beredning och lägger som sagt fram en proposition i vår. Den kommer att innehålla ett demokratikriterium och en uppstramning av möjligheterna att exportera vapen och annan krigsmateriel i en del avseenden. Jag ser fram emot att få en bred förankring av det nya regelverket i riksdagen.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 8 Svar på interpellation 2016/17:31 om växa-stödet

Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Sofia Fölster har frågat närings- och innovationsministern hur många jobb han räknar med att växa-stödet kommer att skapa. Hon har även frågat honom varför förslaget begränsas till enskilda näringsidkare i stället för att omfatta enmansaktiebolag, trots att den privatekonomiska risken i en enskild näringsverksamhet är betydligt högre. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på frågorna.

Växa-stödet innebär att det för enskilda näringsidkare utan anställda blir billigare att anställa en person. Detta förväntas leda till ökad efterfrågan på arbetskraft bland dessa företag. Förslaget bedöms således ha en positiv effekt på sysselsättningen under den tid nedsättningen gäller.

Förslaget riktas mot enskilda näringsidkare mot bakgrund av att enskilda näringsidkare i dagsläget anställer i mindre omfattning och i genomsnitt har en lägre förvärvsinkomst än andra företagare. Att förslaget riktas

Prot. 2016/17:19

21 oktober

Svar på
interpellationer

mot personer med i genomsnitt lägre förvärvsinkomst innebär att förslagets fördelningsprofil förbättras. Begränsningen till enskilda näringsidkare innebär också att nedsättningen kommer att riktas mot mindre företag, eftersom omsättningen i genomsnitt är lägre bland enskilda näringsidkare utan anställda än bland övriga företagare utan anställda.

När det gäller det privatekonomiska risktagandet får valet av verksamhetsform antas påverkas av flera olika faktorer. Enskilda näringsidkare som väljer att anställa en första person förutsätts ha beaktat konsekvenserna av detta ur flera aspekter. Förslaget minskar i det avseendet kostnader förenade med en första anställning och därmed det ekonomiska risktagandet.

Anf. 16 SOFIA FÖLSTER (M):

Herr talman! Regeringen har konsekvent bedrivit en jobbfientlig politik. Höjda skatter på ansträngning till förmån för bidragsutbyggnad återfinns vi i varenda budget.

När jag läste att regeringen nu ska sänka arbetsgivaravgifterna för små företag blev jag därför till en början positivt överraskad, dels för att små företag är några av Sveriges viktigaste jobbskapare, dels för att det äntligen är ett erkännande av det som Alliansen har drivit i många år, nämligen att sänkta kostnader och arbetsgivaravgifter för anställning leder till fler människor i arbete. Det är välkommet att regeringen, trots mycket kritik mot denna logik i årtal, nu äntligen byter fot.

Tyvär måste jag dock konstatera att just detta förslag, som är regeringens enda satsning på företagare, är så konstruerat att det slår helt fel. Det så kallade växa-stödet är nämligen begränsat till endast de små företag som bedrivs i bolagsformen enskild firma.

Enskild firma har egentligen ingenting med storleken på företaget att göra – det finns enmansaktiebolag som kan vara lika små till sin omfattning. Den enda reella skillnaden mellan enskild firma och till exempel ett enmansaktiebolag är att man står för företagets risk helt själv, privatekonomiskt.

Om något går snett i företaget står företagaren i en enskild firma med hela sin privatekonomi satt på spel. Man riskerar alltså att hamna i en stor skuldfälla om någonting går snett i företaget, och det är den stora skillnaden mellan en enskild firma och andra bolagsformer. Alla experter är därför överens om att det är olämpligt att anställa personer i denna bolagsform då det är förenat med stora risker.

Om man tittar på de remissvar som regeringen har fått inför reformen ser man att både Regelrådet och Riksrevisionen säger att regeringen har en bristande konsekvensanalys. Såväl Svenskt Näringsliv som Almi ifrågasätter starkt att regeringen har valt att begränsa det till just denna bolagsform. Organisationen Företagarna, som är den största organisationen för små och medelstora företag, säger att det är direkt olämpligt att med skatteincitament locka enskilda näringsidkare i denna bolagsform att anställa och därmed väsentligt öka sitt privatekonomiska risktagande.

Det ter sig alltså som att regeringen antingen medvetet försöker lura människor som inte riktigt förstår vad det innebär att anställa i enskild firma in i ett stort privatekonomiskt risktagande, kanske en potentiell skuldfälla, eller också räknar med att just denna reform inte kommer att leda till några sysselsättningseffekter.

Antingen är växa-stödet någon form av skenåtgärd eller plakatpolitik som regeringen räknar med inte kommer att kosta statsbudgeten någonting eller också är det något som kan innebära en stor potentiell risk för enskilda företagare, som kanske offras på vägen. Oavsett vilket tycker jag inte att detta är en seriös näringspolitik.

Jag vill därför fråga finansministern och få ett rakt svar: Tycker finansministern att det är en bra idé att som enskild företagare anställa i denna bolagsform? Är det något som regeringen, trots kritiken från remissinstanserna, uppmuntrar till? Om regeringen nu går med på premissen att sänka arbetsgivaravgifter leder till fler människor i jobb, varför begränsas då reformen till endast bolagsformen enskild näringsidkare?

Anf. 17 LARS HJÄLMERED (M):

Herr talman! Enligt regeringens egna uppgifter kommer bortåt 1 miljon människor att vara i utanförskap 2020. Det är en av Sveriges största utmaningar, om vi blickar framåt mot de kommande åren. Vi möter också andra utmaningar ur ett näringsperspektiv. Hela frågan om Ericsson, varsel och omdaning är en väckarklocka i termer av globalisering och konkurrenskraft. I någon mening möter vi en ekonomisk utsatthet i Sverige på ett helt annat sätt än tidigare.

Svaret när det gäller att ta sig an många av dessa utmaningar handlar om just entreprenörskap, jobb och företagande. Där kan vi konstatera att vi har en regering som för Sverige i fel riktning. Att konsekvent höja skatterna på jobb och företagande och göra det mindre lönsamt att arbeta och att starta och driva företag menar jag är fel recept för att möta den typen av utmaningar.

Jag kan förstå om finansministern kommer att säga att hon inte håller med mig, men om hon inte litar på mig skulle hon kunna lyssna på vad några av Sveriges ledande företagare och entreprenörer säger. Det har gjorts undersökningar som visar att en majoritet av landets företagare menar att regeringen för Sverige i fel riktning när det gäller jobb och företagande.

Ytterligare ett exempel på detta, herr talman, kom i måndags när ett antal ledande entreprenörer, som har verkat som referensgrupp för den så kallade Entreprenörskapsutredningen, skrev en debattartikel på Dagens industris debattsida och sa att regeringens politik är ett dråpslag för entreprenörer.

De har verkat inom ramen för den viktiga utredning där man tittat på hur vi konsekvent och strategiskt kan stärka entreprenörskapet i Sverige. De är positiva till många av de förslag som läggs fram i utredningen men uttrycker samtidigt en mycket stor oro för den generella och övergripande politik som regeringen för.

Det är inte så många förslag som kommer från regeringen. Vi kan konstatera att många av näringsutskottets sammanträden måste ställas in därför att regeringen inte kommer med konkreta jobb- och företagsförslag. Växa-stödet var ett sådant förslag, och precis som Sofia Fölster var jag också positiv när det kom. Spontant kändes det som något positivt, men när man sedan går in och tittar på hur det avgränsas och kopplas till enskilda näringsidkare väcks åtminstone två frågor.

Den första frågan som jag hänger upp mig mycket på och som Sofia Fölster också var inne på handlar om risktagandet för den enskilde företagaren. Vi vet att många företagare pratar om osäkerhet och risk när man ska ta steget och gå från att vara egen till att anställa en person till. Risk handlar om olika saker. Ekonomi är en del, men det finns annat som är en del i att våga ta steget att anställa.

Det finns en fundamental skillnad mellan bolagsformerna – om man driver ett aktiebolag eller en enskild firma. Den enskilda firman innebär ett helt annat ekonomiskt ansvar för företagets verksamhet. Med sitt växestöd driver regeringen mot att anställning ska ske i just den form som innebär ett stort ekonomiskt risktagande, och alla är kanske inte ens medvetna om de exakta ekonomiska konsekvenserna.

Jag undrar: Varför gör finansministern och regeringen bedömningen att man vill driva det mot de enskilda näringsidkarna, med det ekonomiska risktagande detta innebär, och inte mot till exempel aktiebolagsformen?

Den andra frågan, herr talman, är kopplad till att regeringen generellt höjer skatterna på jobb och företagande samtidigt som den duttar med en lösning som växa-stöd: Varför?

Anf. 18 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag har fått frågan om regeringen tycker att det är bra att företag anställer. Svaret på frågan är: Ja, vi tycker att det är bra om det blir fler jobb.

Vi tycker att förslaget är ett steg i rätt riktning. Det tyckte Moderaterna också den 21 mars i år, då Ulf Kristersson sa att det är ett steg i rätt riktning men att det är ett alltför litet steg. Moderaterna tyckte alltså också att det är ett bra förslag. Det tyckte för övrigt också Företagarna, och deras vd Günther Mårder sa i mars att han tycker att detta är en viktig och efterlängtat signal från regeringen. Sedan har Moderaterna och Företagarna ändrat sig.

Jag kan också påpeka att när man tidigare hade en nedsättning för soloföretagare var Moderaterna inte emot att det även gällde egenföretagare. Frågan är därför snarare varför Moderaterna har ändrat sig under det senaste halvåret. Det är möjligt att de nu tycker att företagare inte riktigt förstår, som Sofia Fölster nu har sagt i kammaren, och att de nu har en lägre tilltro till egenföretagares förmåga att förstå. Men det är möjligt att det där är en skillnad mellan regeringen och Moderaterna. Vi i regeringen tror att egenföretagare förstår och att det kan finnas många olika anledningar till att man driver företag som enskild firma.

Nästa fråga var varför detta begränsas till att bara gälla egenföretagare. En viktig orsak till det är naturligtvis att det innebär en lägre kostnad att rikta det bara till egenföretagare. Det får också en ökad träffsäkerhet. Dödviktsförlusten blir därför mindre. Men självklart är det viktigt att det innebär en lägre kostnad, och vi är en regering som tar ansvar för de offentliga finanserna. I praktiken har vi uttraderat det underskott som vi ärvde från den moderatledda regeringen. Regeringen får nu också ett tydligt internationellt beröm för sin ansvarsfulla ekonomiska politik.

Sofia Fölster säger att detta är den enda satsning som regeringen gör på företagare. Det säger någonting om den moderata världsbilden – det enda som kan innebära en satsning är en skattesänkning. Men jag kan be-

rätta att regeringen vidtar en rad åtgärder för att förbättra näringslivsklimatet, inte minst de satsningar som vi gör på kompetensutveckling. Vi vet nämligen att många företag har problem att hitta rätt kompetens när de ska anställa. De hävdar också ofta att bostadsbristen är ett stort problem, och nu har regeringen gjort den största bostadspolitiska satsningen på 20 år.

Det är viktigt att upplysa Moderaterna om att det finns andra åtgärder i politiken än bara skattesänkningar. Men det är uppenbart att det enligt Sofia Fölsters världsbild bara är skattesänkningar som gäller.

Sedan hör jag att Moderaterna är kritiska mot de skattehöjningar som regeringen har genomfört under de senaste två åren. Det är lite förvånande, eftersom Moderaterna numera omfamnar dessa skattehöjningar. Ni tycker också att detta är bra nu. Det var ett tydligt besked i Moderaternas budgetmotion. Partikollegor till Lars Hjalmered och Sofia Fölster har många gånger i riksdagens kammare stått och kritiserat till exempel nedtrappningar av jobbskatteavdraget, som skulle dra undan mattan för människor som vill arbeta, som inte skulle ge några skatteintäkter och som skulle leda till att människor inte utbildar sig eller vill ta ledande befattningar. Förändringar av ungdomsarbetsgivaravgiften skulle riskera att tusentals ungdomar skulle bli arbetslösa, och förändringar av ROT-avdraget skulle leda till att nya svarta jobb skulle växa fram.

Men nu har Moderaterna helt ändrat uppfattning och omfamnar nedtrappningen av jobbskatteavdraget, den höjda brytpunkten, förändringar av ungdomsarbetsgivaravgiften, ROT-avdraget och bensinskatten. Det är en välkommen omsvängning. Men då ska de kanske vara tydliga och argumentera i kammaren för varför de tycker att detta är bra i stället för att låta som om de tycker att det är dåligt.

Anf. 19 SOFIA FÖLSTER (M):

Herr talman! Finansministern frågar varför vi har ändrat inriktning och talar om vilken inställning Företagarna, Moderaterna med flera hade till detta förslag när det började diskuteras.

Som jag nämnde i mitt inledningsanförande tror jag att vi var många som var positivt överraskade när regeringen gick fram med förslaget om sänkta arbetsgivaravgifter, något som Socialdemokraterna har varit emot och hårt argumenterat emot i denna kammare och i många andra sammanhang i många år. Självklart blir man till en början positivt överraskad och välkomnar ett sådant förslag. Men när det sedan visar sig hur förslaget ska vara konstruerat och avgränsat blir man orolig. Det är tydligt att regeringen har avgränsat detta förslag för att det ska åstadkomma en så liten kostnad som möjligt och för att det ska belasta statsbudgeten så lite som möjligt.

Eftersom företagare förstår att det är så enormt riskfyllt att sätta hela sin privatekonomi – hus och hem – i pant om någonting går fel i företaget antar man att ingen kommer att vilja anställa i denna företagsform. Man antar kanske att detta inte kommer att belasta statsbudgeten särskilt mycket. Då är det en ganska smidig reform som dessutom kanske kan få lite rubriker. Och då kan man verka för en till synes näringsvänlig politik.

Det är dock så att det finns företag som är nystartade av personer som testar detta och som inte är insatta i allt regelkrångel och i exakt hur alla skatter är konstruerade. De är kanske inte fullt medvetna om vad detta innebär. Med ett skatteincitament riskerar de att luras in i en skuldfälla som kan påverka en hel familj och ett helt liv. Det är just detta som Företagarna

nu hävdar, och det är också detta som många andra organisationer som representerar företagare nu hävdar.

De som så länge har kämpat och argumenterat för sänkta arbetsgivaravgifter säger nu att de hellre inte vill ha detta förslag alls än att det riktas på just detta sätt. Då tycker jag att regeringen bör vara ärlig med vad syftet med detta förslag är. Vilken sysselsättningseffekt räknar man med att det egentligen ska ha?

Finansministern säger i sitt svar till mig att det inte går att räkna på exakt vilken sysselsättningseffekt detta kommer att ha men att den nog kommer att vara positiv.

Jag vill påminna finansministern om det vallöfte som Stefan Löfven gick fram med före valet, då han sa att varje minister i fråga om varje förslag måste redovisa exakt hur många jobb som det kommer att skapa.

Då undrar jag: Gäller detta vallöfte inte längre, eller är det bara denna reform som det inte gäller? Om detta vallöfte fortfarande gäller skulle jag och många fler vilja ha svar på hur många jobb som just detta förslag beräknas skapa, så att vi kan förstå vad som åsyftas med förslaget. Det hoppas jag att finansministern kan svara på.

Anf. 20 LARS HJÄLMERED (M):

Herr talman! Finansministern säger att vi initialt var positiva men att vi nu har ändrat uppfattning lite grann. Ja, delvis är det på det sättet. Vi blev alltså positivt överraskade när finansministern och hennes kollega näringsministern presenterade en idé om att regeringen skulle underlätta för entreprenörer att faktiskt anställa. Det är i grunden ett positivt initiativ.

När man sedan tittar på konsekvenserna och den samlade politiken, och också lyssnar på många intresseorganisationer och andra, är det lite mer smolk i bägaren som kommer efter hand och rätt många frågor som väcks, inte minst i fråga om det ekonomiska risktagandet. För många som driver företag i formen enskild firma väcker det en del frågor att regeringen driver detta men samtidigt höjer skatter på jobb och företagande generellt i mycket stor omfattning.

Om man tittar på den generella bilden och vad ledande entreprenörer i Sverige vittnar om behövs för att förbättra entreprenörsklimatet gäller det ett brett reformprogram. Det handlar om bostäderna. Där har Moderaterna ett bostadsreformprogram i sin budget. Det handlar om att det efterfrågas en förbättring av skolan, exempelvis programmering i skolan. Vi har konkreta reformförslag. Det handlar om att det efterfrågas en optionsbeskattning och bättre villkor för delägarskap. Där har vi, till skillnad från regeringen, ett konkret förslag.

En fråga som ofta kommer upp, inte minst i it-sektorn och på andra områden där man skriker efter kompetens, handlar om en bättre fungerande arbetskraftsinvandring. Där har vi ett konkret förslag om en så kallad 30-dagarsgaranti för att företag snabbt och enkelt ska få svar på sin ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd. Där ser vi inga initiativ från regeringen.

Herr talman! Jag förstår att finansministern inte kommer att vara imponerad av mig och säga att hon håller med mig. Men jag kan återigen konstatera att det finns ledande entreprenörer som har byggt stora bolag i Sverige och som senast i måndags på Dagens industris debattsida skrev att regeringens politik är ett dråpslag för entreprenörer. Då är det inte fråga

om en enskild skattefråga utan den samlade politiken, också brett kopplad till frågor om optioner, bostäder och mycket annat.

Prot. 2016/17:19
21 oktober

Svar på
interpellationer

Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Sofia Fölster frågar om analyser av sysselsättningskonsekvenser när det gäller detta förslag. Vi gör konsekvensanalyser av alla förslag i Regeringskansliet och tittar på sysselsättningseffekter. Det har vi naturligtvis gjort även med detta förslag och kommit fram till att det bedöms ha en positiv sysselsättningseffekt. Däremot är dessa beräkningar så osäkra att vår bedömning är att det inte är meningsfullt att redovisa det ned på exakt antal jobb.

Inte minst under den moderatledda regeringens tid såg vi hur man tvingades förändra beräkningarna rejält. När man sedan utvärderade detta visade det sig att det inte alls nådde upp till de effekter som man först hade önskat sig. Därför gör vi nu en samlad bedömning av effekterna.

Sofia Fölster hävdar att man inte visste att det var en sådan avgränsning redan i våras. Men när vi presenterade förslaget var det oerhört tydligt att det skulle gälla egenföretagare, människor som har egen firma. Jag måste alltså förstå detta som att Ulf Kristersson inte hade förstått förslaget när han uttalade sig. Sofia Fölster kanske vill bekräfta att Moderaterna och Ulf Kristersson inte hade förstått förslaget när han uttalade sig om det i mars. Kanske hade inte Sofia Fölster heller gjort det. Det vore bra att bringa klarhet i det.

Jag vill också påpeka att det är ett förslag som har funnits tidigare och som ligger helt i linje med den förra socialdemokratiska regeringens politik. Då hade man ett motsvarande stöd, även om det var bredare. Och då kritiserade vare sig Moderaterna, Företagarna eller någon annan att även egenföretagare omfattades.

Lars Hjalmered talar om entreprenörer. När jag träffar entreprenörer tar de framför allt upp tre saker. Det ena är bostadsbristen. Det är svårt att få människor att flytta till de regioner där det råder stor bostadsbrist. Det andra är att det är svårt att hitta människor med rätt kompetens. Det tredje är optionsbeskattningen.

Regeringen arbetar med alla de frågorna. När det gäller bostadsbristen har vi satt igång den största bostadspolitiska satsningen på 20 år. Det byggs mer nu än det har gjorts på mycket länge. När det gäller kompetensbristen har vi jobbat med det från dag ett sedan vi kom i regeringsställning. Och när det gäller optionsbeskattningen har det gjorts en utredning som nu har kommit med förslag. Regeringen bereder nu de förslagen.

Lars Hjalmered säger igen att regeringen höjer skatten på jobb och företagande. Jag vill återigen påpeka att de här förslagen numera omfattas av Moderaterna. Kan inte Lars Hjalmered eller Sofia Fölster berätta varför man tycker att det är bra att trappa ned jobbskatteavdraget? Det är ju ett förslag som Moderaterna omfattar nu. Jag vill jättegärna höra varför man tycker att det är bra politik.

Anf. 22 SOFIA FÖLSTER (M):

Herr talman! Regeringen har sedan den tillträdde konsekvent bedrivit en jobb- och företagarfientlig politik. Man har höjt skatter på jobb och på ansträngning till förmån för bidragsutbyggnad. Äntligen kommer dock ett erkännande från regeringen om att sänkt skatt på anställning faktiskt leder

till att fler företag får råd att anställa. Tyvärr riktas förslaget dock helt fel. Tyvärr riktas förslaget på ett sådant sätt att det får noll sysselsättningseffekt. Ingen företagare som driver sitt företag som enskild firma kommer att vilja ta den privatekonomiska risk det innebär att anställa någon. Man riskerar också, vilket Företagarna och andra hävdar, att lura in oerfarna företagare i vad som kan bli en potentiell livslång skuldfälla – inte för företaget utan för privatpersonen. Det här är oerhört olyckligt.

Om erkännandet om att sänkta kostnader för anställning faktiskt leder till fler jobb skulle vara på allvar – vilket jag önskar – och inte bara en symbolåtgärd skulle regeringen till exempel kunna utöka förslaget till att omfatta fler än bara just bolagsformen enskild näringsidkare.

Jag hoppas att regeringen kommer att återkomma med svar på de frågor jag fortfarande inte fått svar på, till exempel: Vilka effekter räknar man med att det här kommer att få? Hur många räknar man med att det är som kommer att anställas? Och hur många företagare räknar man med att det är som kommer att offras på vägen, då de och den egna familjen hamnar i en skuldfälla?

Jag hoppas att regeringen byter uppfattning i frågan men också att regeringen börjar ta ansvar för Sverige och börjar bedriva en ansvarsfull näringspolitik.

Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag noterar att jag inte får några svar på mina frågor. Jag upprepar dem ändå, så att jag kanske kan få svar senare. Hade Moderaterna inte förstått förslaget när man uttalade sig positivt om det?

Nu säger Sofia Fölster igen att regeringen har höjt skatten på ansträngning. Jag vill påminna Sofia Fölster om att hon ska vara entusiastisk över förslaget. Jag bad henne eller Lars Hjälmered förklara varför de tycker att det är bra att trappa ned jobbskatteavdraget.

Jag ser fram emot att höra Moderaterna argumentera *för* det här förslaget i framtiden, eftersom man har ägnat många timmar i talarstolen åt argumentera emot det. Jag skulle gärna vilja höra varför man tycker att detta är bra.

Moderaterna har framför allt svängt i alla skattefrågor. Regeringen har lagt fram förslag här i kammaren, och Moderaterna har spenderat många timmar på att argumentera emot dem. Men nu när budgetmotionen kom såg vi att man numera omfamnar i princip alla de förslagen. Frågan är bara när man kommer att ändra åsikt i den här frågan också?

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 9 Svar på interpellation 2016/17:39 om solcellsskatten

Anf. 24 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Cecilie Tenfjord-Toftby har frågat mig när jag avser att lämna besked om tidpunkt för en ändring av skattereglerna för solcellsskatten, och hur jag avser att säkerställa att beredningen inte blir lika bristfällig som vid solcellsskattens införande.

Bakgrunden till frågan är den förändring av ett tidigare undantag från skatteplikt för energiskatt på elektrisk kraft som trädde i kraft den 1 juli 2016. Denna förändring innebär att elproduktion från bland annat solceller i de flesta fall befriades från energiskatt. Frågan avser således det faktum att all el från solceller inte är undantagen från skatteplikt.

För de allra flesta som producerar el från solcellsanläggningar gäller undantag från skatteplikt. Detta undantag gäller naturligtvis för alla privatpersoner som har satt upp solpaneler som inte är inkopplade på elnätet, men också för över 90 procent av alla solcellsanläggningar som är berättigade till elcertifikat.

Regeringen anser dock att solel behöver främjas ytterligare. I budgetpropositionen för 2016 aviserade regeringen därför att möjligheterna till ytterligare stimulans till produktion av el med solceller skulle fortsätta undersökas. Förutsättningarna för att skattemässigt gynna solenergi på ett sätt som är förenligt med EU:s regelverk bereds därför skyndsamt inom Regeringskansliet. I denna beredning ingår bland annat att analysera konsekvenserna av en förändring och möjliga tidpunkter för förändringen.

Anf. 25 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Herr talman! Regeringen införde den så kallade solcellsskatten den 1 juli 2016. Som motivering för skatten sa energiministern och finansministern att EU-kommissionen krävde att skattenivån för förnybar energi skulle förändras. Men deras förklaring dementerades senare av EU-kommissionen som gick ut offentligt med att det inte finns några krav på energibesiktning. Det finns faktiskt möjlighet för medlemsländerna att införa subventioner eller undantag från beskattningen på förnybar energi. EU-kommissionen har nämligen tidigare granskat och godkänt det för andra länder.

Det bristfälliga underlaget och avsaknaden av en ordentlig konsekvensanalys för solcellsskatten är problematiska och skapar osäkerhet kring hur kvalitetssäkrade regeringens beslut egentligen är. Att regeringen ökar beskattningen på saker som den säger sig vilja värna är ett återkommande, bekymmersamt och lätt förvirrande mönster.

Trots att EU-kommissionen har dementerat offentligt att man kräver en skatt på solel håller Magdalena Andersson fortfarande fast vid detta argument i sitt svar. Hon säger: ”Förutsättningarna för att skattemässigt gynna solenergi på ett sätt som är förenligt med EU:s regelverk bereds därför skyndsamt inom Regeringskansliet.”

För att konkurrensen inom EU inte ska snedvridas finns det en rad regler för hur man får och inte får gynna företag. Det är ett gediget regelverk, herr talman. Det är tillräckligt stort för att Magdalena Andersson inte ska behöva hitta på egna restriktioner som inte krävs.

Herr talman! Jag tror att Magdalena Andersson förstod hur pass förvirrande införandet av solskatten skulle uppfattas vara av dem som, innan valet, trodde på regeringens ord om förnybar energi. Därför var det säkerligen bekvämt att skylla på EU i stället för att ta eget ansvar.

När det stod klart att EU inte kräver solskatt mötte jag många som förväntade sig att regeringen skulle göra en pudel, erkänna sitt misstag och omedelbart föreslå att solskatten skulle avskaffas. Men så blev det inte.

Om regeringen vill ha kvar solskatten – det är självklart regeringens rätt att ha det – är det dags att öppet erkänna motivet bakom den och ta ansvar. Fega inte ur genom att skylla på EU!

Nu ger jag finansminister Magdalena Andersson ännu en möjlighet att klargöra detta för alla som känner sig lurade.

Anf. 26 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Det är inte bara den här regeringen som har undrat om detta verkligen är förenligt med EU-reglerna. På den tiden när Moderaterna fanns i Regeringskansliet tillsattes den utredning som låg till grund för den förändring som gjordes förra året. Man hade gjort bedömningen att de regler som då gällde inte med säkerhet var förenliga med statsstödsreglerna.

Det kommissionen har uttalat sig om är i vilken utsträckning man i enlighet med energiskattedirektivet behöver ha en solskatt. Det är tydligt att energiskattedirektivet inte stipulerar att man behöver ha en full skatt på solet. Däremot är bedömningen av den utredning som gjordes – och jag tror även av Moderaterna när de satt i regeringsställning – att de regler som fanns tidigare inte självklart var förenliga med statsstödsreglerna.

Min fråga till Cecilie Tenfjord-Toftby är om Moderaterna nu uppfattar de tidigare reglerna som klart förenliga med statsstödsreglerna. Det är ingenting som kommissionen har uttalat sig om.

När vi gjorde denna förändring låg den utredning som Moderaterna hade tillsatt till grund för vår bedömning. Den hade visat att det här var tveksamt i förhållande till statsstödsreglerna. Flera branschorganisationer har dessutom varit tydliga med att de avsåg att anmäla detta till EU just för att det var ett brott mot statsstödsreglerna.

Vi bedömde då att en förändring behövde göras, men vi var samtidigt också tydliga med att vi ville se över vilka möjligheter som fanns att ytterligare gynna solet. Därför tillsatte vi en utredning som skulle titta på det.

På Finansdepartementet arbetar vi nu intensivt för att se vilken ytterligare nedsättning som kan göras för solet samtidigt som vi naturligtvis även håller oss till statsstödsreglerna. Detta arbetar vi skyndsamt med, och jag hoppas att jag kan återkomma med ett förslag. Vi vill ha så låg skatt som möjligt på solet men måste självfallet hålla oss inom statsstödsreglerna. Annars riskerar de enskilda producenterna att bli återbetalningsskyldiga. Det hade de riskerat att bli även utan vår förändring. Jag tror inte att Moderaterna heller vill att något sådant åstadkoms.

Anf. 27 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Herr talman! Det där var inte särskilt klargörande. Det är visst inte bara EU-kommissionens fel att regeringen fattar ett felaktigt beslut, utan nu är det även Moderaternas och alliansregeringens. Är det inte dags att den rödgröna regeringen faktiskt står upp för sina beslut? Det vore klädsamt om den gjorde det.

Som tur är kan jag ur svaret uttolka att ambitionen är att avskaffa solskatten. Men då återkommer frågan om vad ”skyndsamt” egentligen betyder. Många där ute undrar också detta. När avser finansministern att lämna besked om en tidpunkt för ändring av skattereglerna för solcellsskatten? Jag undrar även hur man säkerställer att beredningen inte blir lika bristfällig som vid solcellsskattens införande.

Det är lite för enkelt att lägga skulden på andra. Man ska inte göra så. Det är inte så man styr ett land. Jag talade med en kollega i går som sa att det påminner om något inom försvaret. Vid vissa situationer säger man ”Skott kommer, klart bakåt”. Skillnaden här är att regeringen säger ”Skatt kommer” utan att kolla bakåt. Den skjuter hej vilt, och vi ser resultatet nu.

Först struntar regeringen i branschens kritik och inför straffskatten på solceller men vågar sedan inte riktigt stå för beslutet. I dagens svar säger Magdalena Andersson att regeringen ska utreda hur den kan stimulera något som den med skatt just nu motarbetar. Förvirrande? Ja. Ansvarsfullt? Nej. Förtroendeingivande? Absolut inte. Detta är inte okej. Så här kan man inte styra ett land.

Anf. 28 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag noterar att Moderaterna verkar ha ändrat inställning i frågan sedan de lämnade Regeringskansliet. När de befann sig i Regeringskansliet och hade ansvar ville de också se till att regelverket höll sig till EU:s statsstödsregler. Tycker inte Moderaterna längre att Sverige ska hålla sig till statsstödsreglerna? Menar Moderaterna att det är att ta ansvar för landet om en regering inte håller sig till statsstödsreglerna och enskilda företag därmed löper risk att bli återbetalningsskyldiga för de skattensättningar de haft? Är detta Moderaternas nya ståndpunkt?

Anf. 29 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Herr talman! Självklart ska man följa EU:s regelverk. Som jag påpekade i ett tidigare inlägg finns det en mängd regler som vi ska följa, och de finns för att vi ska säkerställa en jämlik konkurrens inom gemenskapen.

Just den regel som regeringen valde att införa behövs inte. Jag tycker absolut att vi ska följa de regelverk som finns. Men när kommissionen går ut – efter att en regel införts – och offentligt dementerar de underlag som regeringen säger sig ha fattat beslutet på måste regeringen i alla fall kunna erkänna att det denna gång blev fel. Det gör den dock inte.

Herr talman! Vi hör i Magdalena Anderssons svar att hon fortfarande lägger ansvaret på EU för införandet av just denna regel. Det fungerar inte. Det är dags för Magdalena Andersson och den rödgröna regeringen att nu sätta ned foten och säga vad de faktiskt vill. Säg till om ni vill ha kvar solcellsskatten! Det är trots allt en skatt på något som ni före valet sa att ni bejakade. Men ge branschen långsiktiga förutsättningar! Just nu lever den och alla hushåll i ett vakuum och vet inte riktigt vad som kommer att gälla.

Jag vill gärna få höra hur regeringen tänker. Kommer ni även i fortsättningen att lägga ansvaret på andra när ni får kritik för de beslut ni fattar? Se framåt och lägg inte skulden på dem som inte bär ansvar!

Anf. 30 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Eftersom Cecilie Tenfjord-Toftby uppenbarligen inte lyssnade på mitt första svar får jag ta det igen. Kommissionen har uttalat sig tydligt utifrån energiskattedirektivet, inte utifrån statsstödsreglerna. Sveriges regering, svenska regler och svensk lagstiftning måste hålla sig till både energiskattedirektivet och statsstödsreglerna.

Prot. 2016/17:19
21 oktober

Svar på
interpellationer

Att säga att jag skyller på EU för att vi är skyldiga att hålla oss till statsstödsreglerna är något av det mest oseriösa jag har hört i denna talarstol. Sveriges regering gör allt den kan för att vi ska ha så låg skatt som möjligt på solel inom de EU-regler vi har att förhålla oss till.

Energiskattedirektivet utgör självklart ingen begränsning i denna fråga. Det gör dock statsstödsreglerna. Om vi inte håller oss till dem löper enskilda företag risk att bli återbetalningsskyldiga för skatten. Det kan stå dem väldigt dyrt. Att Cecilie Tenfjord-Toftby verkar vilja att vi för en politik som utgör en risk för att enskilda företag blir återbetalningsskyldiga gör mig mycket förvånad. Detta är något av det mest oseriösa jag har hört i riksdagens talarstol, och jag är mycket förvånad över att höra detta från en moderat.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 10 Svar på interpellation 2016/17:41 om kilometerskatten och jobben

Anf. 31 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Cecilie Tenfjord-Toftby har frågat mig dels om jag lyssnar till de exportföretag som får sin konkurrenskraft försämrad genom kilometerskatten eller om jag drar slutsatsen att kilometerskatten inte kommer att påverka företagets konkurrenskraft, dels om jag har gjort någon konsekvensanalys av effekterna som kilometerskatten innebär för exportföretagen samt om det finns en konsekvensanalys, när riksdagen och andra berörda parter får ta del av denna.

En utredning arbetar med att ta fram ett förslag till vägslitageskatt och ska lämna sitt betänkande senast den 9 december 2016. Hur skatten närmare ska utformas ingår i utredningens uppdrag att analysera, liksom vilka konsekvenser den föreslagna skatten får för olika sektorer och regioner. När utredningen har lämnat sitt betänkande kommer det att beredas i sedvanlig ordning.

Anf. 32 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Herr talman! Inför valet 2014 aviserade de två partier som i dag sitter i regeringsställning, Socialdemokraterna och Miljöpartiet, att de skulle införa vad de kallar en vägslitageavgift. Det mer vardagliga uttryck som används är kilometerskatt.

Kilometerskatten är i praktiken en straffskatt på avstånd i ett avlångt och exportberoende land. Regeringen har aviserat att en kilometerskatt kommer att införas i Sverige. Det är en skatt som sätter jobben på spel för yrkeschaufförer och logistikföretag. AB Volvo har aviserat att ett införande av kilometerskatten skulle öka deras kostnader med 400–500 miljoner kronor. Det gäller alltså bara transporter till och från Volvo.

Ökade transportkostnader innebär försämrad konkurrenskraft för våra exportföretag. Skogsindustrin är ett exempel. Försämrad konkurrenskraft i förhållande till våra konkurrentländer innebär att jobb riskeras inom både industrin och andra sektorer. Statsminister Stefan Löfven har sagt att alla reformer som ska genomföras ska skapa fler jobb, vilket också min kollega

Sofia Fölster nämnde i ett anförande. Jag är självklart lika intresserad som statsministern av om finansministern menar att kilometerskatten skapar jobb i Sverige.

Magdalena Andersson säger, herr talman, i sitt mycket korta svar att frågan utreds. Hon säger också: ”När utredningen har lämnat sitt betänkande kommer det att beredas i sedvanlig ordning.” Det vore trevligt och förtroendeingivande om det faktiskt var på detta sätt. Men tyvärr är detta en regering där statsråden inte riktigt vet vad kollegorna i andra departement säger och lovar – eller kanske hotar med, i det här fallet.

Det var nämligen så att miljöminister Karolina Skog den 24 september i Sydsvenskan uttalade: ”Vi har för avsikt att lägga ett skarpt förslag om en vägslitageavgift.” Jag vet inte hur Magdalena Andersson tolkar Karolina Skogs uttalande, men Sydsvenskans rubrik på tidningsartikeln var: ”Karolina Skog: Det blir skatt på lastbilstrafik.” Så tolkar våra exportberoende företag detta. De ser sina kostnader öka, konkurrenskraften svacka och arbetstillfällena hotas.

Därför vill jag nu veta: Hur tolkar finansminister Magdalena Andersson Karolina Skogs uttalande? Har ni redan bestämt er, innan utredningen är klar?

Anf. 33 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Självklart är det så att man tar slutgiltig ställning till förslag när man har fått utredningen och lyssnat på remissinstanserna. Sedan kommer man med förslagen till riksdagen.

Vi har dock inte tillsatt utredningen för att vi inte skulle ha för avsikt att försöka införa en vägslitageskatt. Det var någonting som fanns i Socialdemokraternas valmanifest och säkerligen också i Miljöpartiets valmanifest. Det har vi varit tydliga med.

Men självklart ska vi först se vad utredningen kommer fram med för förslag, därefter lyssna på remissinstanserna och sedan ta slutgiltig ställning, precis som man gör i alla andra frågor.

Anf. 34 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Herr talman! Magdalena Anderssons svar lämnar ett antal frågor om hur väl statsråden i den så kallade samarbetsregeringen kommunicerar med varandra. Om det är som Magdalena Andersson säger, att utredningen ska bli klar innan beslut fattas om huruvida en mycket näringslivs- och jobbskadlig straffskatt på avstånd ska införas, är det minsta vi kan begära av regeringen att den visar lite ansvarstagande. Men är det som Karolina Skog säger i Sydsvenskan, att beslutet redan är fattat innan utredningen redovisat sin inställning – jag vill gärna höra en dementi av det här från Magdalena Andersson – är det katastrofalt. Det vore dock tyvärr i linje med andra beslut som regeringen har fattat, till exempel om solcellsskatten och om införandet och sedan borttagandet av skatten på miljöbränsle förra året. Det var beslut som byggde på bristfälliga underlag och som skapar tvivel kring den rödgröna regeringens kompetens.

Nu har regeringen en möjlighet att visa att den står upp för jobb och företagande den här gången. Därför hoppas jag verkligen att det är som Magdalena Andersson säger, att ni först kommer att titta på utredningen innan ni fattar beslut.

Prot. 2016/17:19
21 oktober

Svar på
interpellationer

Men det är väldigt bekymmersamt när vi hör Magdalena Andersson säga i talarstolen att ni har det här som ett vallöfte. Kommer vallöftet att väga tyngre än utredningen? Kommer inte Stefan Löfvens ord om att alla era beslut ska leda till fler jobb att gälla då? Har ni redan beslutat er för vad ni ska göra? Kommer ni att införa en vägslitageskatt om utredningen återkommer med besked om att det här är ett förslag som kommer att vara skadligt för det svenska näringslivet, för de svenska jobben, för vår exportbransch, för de svenska hushållen och i slutändan för den svenska välfärden? Vad är det som väger tyngst – vallöftena eller verkligheten, Magdalena Andersson?

Anf. 35 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Som Cecilie Tenfjord-Toftby bör känna till fattar regeringen beslut om en proposition som sedan överlämnas till riksdagen. Om riksdagen fattar beslut i enlighet med propositionen utfärdar därefter regeringen lagen. Det är så beslutsordningen ser ut.

Anf. 36 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Herr talman! Jag förstår på Magdalena Anderssons väldigt korthuggna svar att hon inte är så intresserad av att fördjupa sig vidare i regeringens uppenbara samarbetsproblem. Men det är självklart bra att Magdalena Andersson säger att utredningen ska ligga till grund för beslutet. Jag hoppas verkligen att det blir som hon säger.

Herr talman! Så länge Karolina Skogs uttalanden inte dementeras växer dock tvivlen kring regeringens agenda och vad som gäller. Vi här inne vet att besluten inte är fattade förrän de är klubbade här i denna riksdag. Men det skulle, herr talman, gynna regeringens trovärdighet om Magdalena Andersson fick miljöminister Karolina Skog att dementera sina uttalanden. Om det nu inte är så att regeringen faktiskt har bestämt sig för att införa straffskatten på avstånd utan att veta om den är skadlig eller inte för svenska jobb, svenska företag, svenska hushåll och svensk välfärd, är det minsta regeringen kan göra för sin egen trovärdighets skull att dementera Karolina Skogs uttalanden och tydligt säga till de svenska företagen och andra som väntar på besked att regeringen inte kommer att fatta ett beslut som kommer att vara skadligt för svenska företag, för de svenska jobben, för den svenska välfärden och för de svenska hushållen.

Anf. 37 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Cecilie Tenfjord-Toftby talar om hur skadlig den här skatten är. Jag har många gånger hört moderater i den här talarstolen tala om hur skadliga olika skatter är.

En avtrappning av jobbskatteavdraget skulle inte skapa några nya skatteintäkter utan göra så att människor inte utbildade sig och inte tog ledande positioner. Så lät det för några månader sedan här i talarstolen. Nu tycker Moderaterna att det här är ett jättebra förslag. De är entusiastiska över att vi har en högre marginalskatt.

För några månader sedan tyckte Moderaterna att det var förskräckligt att vi inte höjde brytpunkten för statlig inkomstskatt. De trodde att det skulle göra att ingen utbildade sig, att det inte blev några jobb och att människor inte skulle anstränga sig. Men nu tycker Moderaterna att det vi gjorde förra året är jättebra och omfamnar förslaget.

Jag har stått i hur många interpellationsdebatter som helst där Moderaterna har sagt att den återställda ungdomsarbetsgivaravgiften skulle leda till att tusentals ungdomar inte fick några arbeten. Nu tycker Moderaterna att regeringens förslag är jättebra. De vill ha precis den här politiken, som var så dålig.

Sedan stod Moderaterna här och trodde att vår sänkning av subventionen i ROT-avdraget skulle göra att tusentals människor blev uppsagda och att det skulle skapas en massa nya svarta jobb. Det var bara några månader sedan jag fick en sådan interpellation. Nu tycker Moderaterna att förslaget är jättebra, fantastiskt.

Jag skulle så gärna vilja höra Moderaterna berätta lite: Varför var det bra att sänka subventionerna för ROT? Varför är det bra att höja marginalskatten för höginkomsttagare? Varför är det fler läkare och lärare som ska betala statlig inkomstskatt? Varför ska arbetsgivare betala högre arbetsgivaravgift för ungdomar? Vad är det som är så bra med det? Det har det varit helt tyst om.

Nu säger Moderaterna att detta förslag är någonting som skulle vara förskräckligt dåligt. Jag är ganska säker på en sak. Den dagen det är infört kommer Moderaterna att tycka att det är jättebra.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 11 Svar på interpellation 2016/17:29 om Statskontorets synpunkter på bristande brottsupplärning

Anf. 38 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Beatrice Ask har frågat mig om jag och regeringen delar Statskontorets uppfattning att utredningsverksamheten inte har getts tillräcklig uppmärksamhet från polisledningen. Hon har också frågat vilka initiativ jag och regeringen tänker ta för att öka polisens förutsättningar att klara upp brott.

Att utreda brott är en av Polismyndighetens kärnuppgifter och en uppgift som har stor betydelse för människors tilltro till rättssamhället. Det är därför viktigt att brottsutredningsverksamheten prioriteras högt. Detta budskap har regeringen i olika sammanhang framfört till Polismyndigheten. Utredningsverksamheten är också, tillsammans med verksamhet kopplad till migration, terrorhot och situationen i särskilt utsatta bostadsområden, en nationellt prioriterad fråga inom Polismyndigheten.

Det finns behov av en resursmässig och kompetensmässig förstärkning av brottsutredningsverksamheten, vilket är något som även Statskontoret konstaterar. Bland annat därför har regeringen i budgetpropositionen föreslagit ett tillskott till Polismyndigheten på över 2 miljarder kronor under perioden 2017–2020. Enligt vår mening är det också viktigt att Polismyndigheten själv styr över sammansättningen av sin personal. Det möjliggör nu omfattande rekryteringar av civila utredare och specialister på utredningar av olika brottstyper.

Brottsutredningsverksamheten behöver även utvecklas på andra sätt, till exempel genom effektivare arbetsformer. Polismyndigheten har därför fattat ett stort antal nationella beslut som syftar till ett mer enhetligt och effektivt förundersökningsarbete och ökad lagföring. Så som Statskontoret

framhåller är det dock viktigt att ha ett långsiktigt perspektiv på utvecklingsfrågorna och införa ambitionshöjningar stegvis. Viktigast för närvarande är att få stabilitet i organisationen och lägga grunden för den fortsatta utvecklingen av verksamheten. Jag kommer också att noga följa myndighetens eget arbete på området.

Anf. 39 BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka statsrådet för svaret.

Polisens utredningsresultat sjunker och har gjort så under flera år. Samtidigt som polisen redovisar en mindre andel utredda anmälningar och lägre andel uppklarade brott har kostnaden per bearbetat ärende ökat. Många anmälningar avskrivs dessutom omedelbart mer eller mindre på rutin. Det här är inte en acceptabel utveckling.

Statskontoret ifrågasätter i sin delrapport som kom för någon vecka sedan i vilken utsträckning genomförandet av polisreformen kan ha inverkat på de dåliga resultaten, i vart fall fram till utgången av 2015. Hur alla de problem vi nu ser i organisationen påverkar vet vi naturligtvis inte. Vi vet bara att allt talar för att resultaten kommer att fortsätta att sjunka.

Statskontoret anser att polisens verksamhet, inklusive utredningsverksamheten, är så komplex och omfattande att "ett långsiktigt perspektiv på utvecklingsfrågorna är en förutsättning för att nå resultat". Indirekt skriver Statskontoret att man försökt förändra snabbt, trots att tidigare erfarenheter visar fördelarna med att låta ett förändringsarbete ta viss tid.

Man pekar också på att många chefer vittnar om en reformtrötthet. Dessutom vet vi att många erfarna poliser slutar och att vi har brist på förundersökningsledare. Statskontoret tycker att det fortsatta reformarbetet "bör genomföras med en medvetenhet om behovet av att prioritera i utvecklingsarbetet och att införa ambitionshöjningar stegvis. Genom fokus och uthållighet förbättras förutsättningarna att på sikt nå målen för omorganisationen", säger man. I det sammanhanget nämner man särskilt utredningsverksamheten.

Statsrådet har tyvärr ingen uppfattning om Statskontorets analys. Inrikesministern säger i sitt svar att det är viktigt att brottsutredningsverksamheten prioriteras högt och att regeringen minsann har sagt det flera gånger till Polismyndigheten. Man undrar: Hur då? Sedan påpekar statsrådet att utredningsverksamheten är "tillsammans med verksamhet kopplad till migration, terrorhot och situationen i särskilt utsatta bostadsområden, en nationellt prioriterad fråga inom Polismyndigheten". Jodå.

Herr talman! Om allt detta är prioriterat, då ligger det nära till hands att utredningsverksamheten drar det kortaste sträet. Flyktingströmmen, oron i 53 utsatta områden, terrorhot med mera tar tid därför att det oftast är akuta ärenden, och polisen måste använda stora insatser. Komplicerat utredningsarbete har inte samma status och får inte samma intresse. Det är därför som det krävs att regeringen är övertydlig i sin styrning. Jag saknar den tydligheten.

Inrikesministern framhåller att det behövs mer pengar och en kompetensmässig förstärkning, och så är det. Men jag är inte lika säker på att Anders Ygemans budget räcker. För den ska ju faktiskt inte bara användas till utredningsverksamhet.

Som vanligt återkommer ministern till att det är Polismyndigheten, läs rikspolischefen, som kan och ska lösa alla problem. Regeringen har tydligen ingen uppgift. För egen del har jag väldigt stor respekt för myndigheternas självständighet. Men jag anser också att det krävs tydlighet i både styrning och uppföljning från den ansvariga regeringen.

Det inte heller rimligt att förvänta sig att omorganisationen ska lösa de bekymmer vi ser med brottsuppläring, även om det finns förändringar i den som kan innebära förbättringar. Min fråga är: Har inrikesministern och regeringen några idéer om hur polisens förmåga att utreda och klara upp brott ska stärkas?

Anf. 40 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag kan börja med att enkelt svara på Beatrice Asks fråga. Svaret på den frågan är ja. Vi gör också mycket och har gjort mycket för att skärpa det. Ett resultat av det ser vi i Göteborg. Där har vi gått från en situation där nästan inga av de allvarliga brott och de mord som skedde i den organiserade brottsligheten klarades upp till en situation där vi har ett antal fällande domar.

Vi har två personer som har dömts till 18 års fängelse för mord, och de domarna har också vunnit laga kraft. Vi har åtta personer som i tingsrätten dömdes till livstids fängelse och till 14 år för mord respektive förberedelse till mord, etcetera. Vi har på dessa mycket viktiga områden ett positivt trendbrott.

Jag delar Statskontorets och det som i debatten förefaller vara Beatrice Asks uppfattning att vi måste ha tydligare fokus. Men vi kan inte förändra allt samtidigt. Det har varit ett problem i omorganisationen att förutom alla de saker som förändrades med omorganisationen och som regeringen och riksdagen varit överens om har också ambitiösa poliser valt att förändra och förbättra andra saker samtidigt. Det har nog varit olyckligt och lett till ett sämre resultat än vad som annars hade varit fallet. Därför kommer vi att återvända när det gäller frågan om mål- och resultatstyrning.

Herr talman! Det kan också vara värt att påpeka att det regleringsbrev som regeringen skrev för polisen var ganska exakt 50 procent kortare än det som Beatrice Ask skrev till polisen. Det kan också vara värt att påpeka att när vi hade gjort det föreslog Beatrice Ask och hennes allianskamrater inte färre prioriteringar för poliser. Hon ville tillföra 17 nya prioriteringar för polisen och var inte beredd att ta bort en enda sak i det arbetet.

Anf. 41 BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Jag tycker att det är väldigt bra att vi har fått fällande domar i bland annat Göteborg. Visst får polisen en del gjort, och visst når vi resultat på många ställen. Man kan fråga sig på vilket sätt den nuvarande regeringen har bidragit till att lösa just de ärendena. Det tror jag är att ta i.

Vi behöver inte diskutera det som faktiskt fungerar. De rapporter vi har om hur det ser ut med utredningssituationen visar att den sjunker som en sten. Vi får ett väldigt dåligt resultat för de skattepengar som vi lägger här. Vi diskuterar här Statskontorets rapport. I den görs en analys av frågeställningen: Har omorganisationen förstärkt eller bidragit till de dåliga resultaten när det gäller utredningar eller finns det andra skäl? Statskontoret säger att det är tveksamt till om omorganisationen är bekymret därför att vi har sett problem under en längre tid.

Man tror dock inte heller att man kan åstadkomma förbättringar tillräckligt snabbt genom att bara förvänta sig att organisationen ska sätta sig. Statskontoret kräver ett fokuserat, målmedvetet och långsiktigt arbete, och det tror jag är klokt. Man meddelar också, vilket jag tycker är bra, att man i sin nästa rapport särskilt ska titta på utredningsverksamheten. Det är någonting vi efterfrågar.

Jag menar att det är nödvändigt att vara tydlig från regeringens sida om att utredningsverksamheten är central. En av polisens kärnuppgifter – det finns en eller två till – är att utreda och klara upp brott. Vi ska se det och analysera var det går dåligt och var det inte gör det.

Inrikesministern och jag har diskuterat detta tidigare. Jag menar att det finns många exempel där man slarvar med sådant som vi redan i dag vet fungerar. Här kan regeringen och statsrådet ligga som en rem efter marken och kräva insatser och åtgärder eller svar på frågan om varför det inte fungerar. I den tidigare debatten tog jag upp exemplet med att man inte sköter DNA-registret på det sätt som vi skulle önska för att säkerställa att det utbyte Sverige har med andra länder gör att man snabbare och mer precist kan se vilka som kan vara misstänkta i olika ärenden.

Det handlar också om att säkerställa att man har rätt personal. Här har omorganisationen nog ställt till det, för vi har många missnöjda poliser som lämnar sitt jobb. Vi har många erfarna poliser som väljer att gå i pension därför att det inte finns möjlighet att gå ned i arbetstid eller därför att de tycker att det inte är någon som vill ha dem i alla fall. Det är ett bekymmer, för när det gäller utredningar av allvarliga brott är lång erfarenhet ofta en viktig faktor: Man känner att saker och ting inte stämmer, man ser samband och man har en förmåga. Det är dessa personer som är de bästa när det gäller att lära upp nya utredare.

Man ser ganska tidigt om någon har förmåga att arbeta som förundersökningsledare. Poliser säger till mig att problemet är att många av dessa personer nu har försvunnit till andra områden. Det är tomt. Om man inte har några förundersökningsledare och när man har brist på erfarenhet har man ett problem. Här kan naturligtvis regeringen, i alla samtal som jag utgår från att ni har med Dan Eliasson, påpeka att det krävs extra insatser.

Vi har från Moderaterna bland annat i vårt budgetförslag lagt pengar för att man kan tänka sig lönepåslag för grupper som man ser är en total bristvara eller som man vill uppmuntra.

Det handlar också om att använda nationell kompetens. Det är viktigt.

Man ska nog inte göra sig bred över att man skriver kortare regleringsbrev. Det går alltid att diskutera. Däremot är ordet ”prioritera” missbrukat här i riksdagen. Det låter som att vi prioriterar allting. Det är mycket som är viktigt, men allt kan inte vara prioriterat.

Anf. 42 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag tänkte att jag skulle börja med att återge vad Beatrice Ask själv har sagt: Polisens löner sätts inte i riksdagen. Jag delar den uppfattningen, och det är också en ganska bra kommentar till Moderaternas motion. Lönerna sätts nämligen av arbetsmarknadens parter. Det är en bra ordning, tycker jag, och det har också Beatrice Ask åtminstone fram till dags dato tyckt.

Om jag på något sätt gav intrycket av att det var regeringen som hade löst de tunga morderna i Göteborg ber jag verkligen om ursäkt. Äras den som äras bör! Det är Göteborgspolisen, polisen i Västsverige och deras ytterst kompetenta utredare som har löst brotten och lyckats ställa de ansvariga till svars. Jag gläds över det. Om vi ska klara utvecklingen framåt måste vi se till att sätta grova brottslingar bakom lås och bom. Därför är det ett glädjande trendbrott vi ser i Göteborg. Det är också glädjande att så mycket information har kommit inifrån de här gängen och att de spricker som troll i solen.

Jag delar uppfattningen att vi ska ha tydligare fokus. Regeringen kommer inom en ganska snar framtid att återkomma med hur vi ser på styrning och resultatuppföljning i polisen. Jag tror att vi måste ha ett system på plats där vi kan jämföra trygghetsutveckling över tid så att oppositionen kan ställa både regeringen och polisen till svars. Vi ska också kunna jämföra olika delar av landet och olika arbetssätt för att säkerställa att man använder de absolut bästa metoderna överallt i landet. Dåliga metoder och dåliga arbetssätt ska mönstras ut.

Vi måste ifrågasätta vårt arbete som lagstiftare: Kan vi göra mer för att renodla och underlätta polisens verksamhet? Både Beatrice Ask och jag vill att fler misstänkta ska topsas. Vi kan ibland tycka att polisen topsar för få, men om det finns lagar och regler som gör det svårare för polisen att topsa måste vi naturligtvis se över dem.

Jag tror inte att problemet är att polisen inte vet att det är viktigt att utreda brott. Det tror jag att varje polis förstår. Däremot tror jag att det är ett problem att politiker gärna vill prioritera allting i polisens verksamhet. Det var i det härade jag tog upp polisens regleringsbrev, och det var i det härade jag nämnde att Beatrice Ask och hennes alliansvänner vill tillföra en väldig massa prioriteringar till polisen utan att ta bort en enda. Det tror jag är en dålig väg framåt.

Jag vill delvis vända mig emot den bild som har förekommit i den politiska debatten av att det är väldigt många som lämnar polisen. Två tredjedelar av dem som har lämnat polisen i år har gjort det för att söka nytt jobb hos Säkerhetspolisen eller för att gå i pension. De som nu går till Säkerhetspolisen går till en ny myndighet, medan de som tidigare gjorde det bytte jobb inom samma myndighet. Det är knappast ett bevis på att personalomsättningen ökar.

Däremot finns det en liten oroande trend där några som har varit i polisen i sju till tio år lämnar yrket. Där måste vi vara vaksamma, och där måste polisen visa sig som en attraktiv och lyhörd arbetsgivare, vilket kanske inte alltid har varit fallet vid alla tillfällen tidigare.

Anf. 43 BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Nej, det sker ingen massflykt från polisen. Men det som är problemet när det gäller utredningsverksamheten – som vi talar om just här – är när nyckelpersoner, erfarna och kunniga utredare, väljer att sluta för tidigt. Vi behöver dem. Det var min poäng, och jag menar att man då kan använda löneinstrumentet.

Vi ska inte sätta löner i riksdagen; jag håller helt med om det. Men eftersom lönekostnaderna är bland de största i polisens budget förutsätts ett ökat budgetutrymme för detta ändamål om polisledningen ska kunna använda det i sina förhandlingar. Annars har de inget utrymme för att höja

någon lön. Jag pekar på att löneinstrumentet kan vara ett sätt att behålla personal, men det finns givetvis även andra.

Det är inte jag som ska hitta på vad man kan göra för att förbättra verksamheten, men jag tror inte att vi har krångliga regler för topsning. Det handlar om hur man prioriterar i polisverksamheten. Att jobba med utryckning, stökiga och utsatta områden och annat är ofta mer prioriterat och har högre status än att sitta och fundera över komplexa frågor i en stor utredning. Polisen måste klara av att göra både och, och då behövs resursförstärkningar men också metodutveckling.

Jag har stora förhoppningar när det gäller den brottsamordning som man ska bygga upp i den nya organisationen. Då kan man se samband över landet och lära på ett sätt som man inte har gjort tidigare. Det är en sak som kan bli bra, men vi är långt ifrån där ännu.

Jag efterlyser en tydlighet från regeringen om att polisen måste ta tag i detta. Man måste göra hemläxan vad gäller baskunskaper och basfunktioner i utredningsarbetet, man måste fånga problem som gör att vi inte har rätt personal på plats och man måste säkerställa att vi får en vändning i den tråkiga utveckling vi ser när det gäller resultatet.

Anf. 44 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Både regeringen och Moderaterna har betydande resurstillskott till polisen i sina respektive budgetar. Det rör sig om över 2 miljarder kronor. Inom ramen för det går det såklart att såväl anställa fler poliser och civilanställda som att förbättra arbetsvillkor och arbetsmiljö för polisen. Det är en fråga för arbetsmarknadens parter att förhandla om detta.

Beatrice Ask efterfrågar en tydlighet rörande utredningsverksamheten. Jag kan ställa upp på i princip alla punkter som Beatrice Ask nämner. Det är besvärande att utredningsresultaten har fallit, att de har fallit under lång tid och också, tyvärr, att Statskontoret pekar på att de kommer att fortsätta falla. Vi kommer sannolikt att ha fallande utredningsresultat även nästa år.

Däremot tror jag att vi kommer att kunna vända utvecklingen när det gäller vissa brottstyper men att vi också i vissa delar av landet kommer att kunna öka effektiviteten, det vill säga öka andelen fall som kommer till åklagare, och öka genomströmningshastigheten i utredningarna. Vi kommer alltså att kunna se en positiv utveckling på vissa områden men en fortsatt negativ utveckling på andra områden.

Sedan delar jag helt – och jag ber om ursäkt om det föreföll som att jag inte gör det – Beatrice Asks uppfattning om att de äldre och duktiga erfarna utredarna är extremt viktiga för att komma vidare. Det visar inte minst de framgångsrika utredningarna i Göteborg som jag visade på – otroligt enträget, metodiskt och dyrt arbete. Jag tror att bara utredningen om Vårväderstorget motsvarar i storleksordningen 600 vanliga brottsutredningar, men så fick vi också åtta fällande domar i tingsrätten. Vi får se om de domarna står sig i hovrätten.

Överläggningen var härmed avslutad.

Anf. 45 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Den här debatten riskerar att bli ganska lik den förra. Nej, säger Beatrice! Vi får se.

Beatrice Ask har frågat mig vilka slutsatser jag och regeringen drar av Statskontorets rapport om polisens arbete lokalt och vilka åtgärder som planeras för att säkerställa att polisreformens mål om en verksamhet nära medborgarna ska förverkligas.

Ombildningen av polisen till *en* myndighet är en av de största förändringarna inom svensk statsförvaltning i modern tid. Som Beatrice Ask har noterat visar Statskontorets rapport att flera viktiga åtgärder redan har vidtagits, vilket ger förutsättningar att på sikt nå målen för reformen.

Polisverksamheten ska komma närmare medborgarna där det behövs som mest. Jag kan se att Polismyndigheten har tagit viktiga steg mot det målet. De flesta kommuner har numera en kommunpolis, användningen av medborgarlöften ökar och tillsättningen av områdespoliser pågår. För att nå ännu längre behöver det bland annat bli fler poliser där de behövs som bäst, framför allt i de utsatta områdena.

Statskontoret konstaterar även att det finns arbete kvar att göra de närmaste åren. För ett par veckor sedan presenterade rikspolischefen en rad åtgärder som ska vidtas för att möta flera av de problem som Statskontoret lyfter fram. Bland annat ska fler polisanställda rekryteras.

För att möjliggöra för Polismyndigheten att rekrytera dessa personer har regeringen i budgetpropositionen för 2017 föreslagit att myndigheten tillförs över 2 miljarder kronor under perioden 2017–2020. Det är emellertid Polismyndighetens ansvar att bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas för att fullgöra de arbetsuppgifter som myndigheten har och att besluta om hur resurserna ska fördelas. Regeringen föreslår även att uppgifter avlastas polisen och överförs till andra myndigheter.

Jag kommer även fortsättningsvis att noga följa arbetet för att säkerställa att intentionerna med reformen infrias. Jag ser också fram emot Statskontorets kommande rapporter innan vi kan göra en slutlig bedömning av ombildningen och dess resultat.

Anf. 46 BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Tack, statsrådet, för svaret! Jag är inte alls rädd att det här handlar om samma sak som den förra debatten. Polisverksamheten är stor, och Statskontoret har analyserat olika delar av verksamheten.

Polisreformen har som övergripande idé att undanröja de hinder som vi hade tidigare för att nå högre kvalitet, ökad kostnadseffektivitet, ökad flexibilitet och bättre verksamhetsresultat. Polismyndigheten ska utvecklas så att brottsuppleringen och ingripandeverksamheten förstärks, samtidigt som den lokala närvaron och tillgängligheten ska förbättras. Det är det vi ska fokusera på nu.

Förhoppningen är att den nya polismyndigheten ska ha en bättre och fördjupad lokal anpassning och ett bättre lokalt arbete. Där är vi inte, och det är den polisverksamheten jag vill diskutera.

Sammanfattningsvis bedömer Statskontoret att tyngdpunkten igenomförandearbetet ”hittills legat på centralstyrning och att stärka den nationella strukturen”, det vill säga mer eller mindre allt det vi inte ville ha. Man har ägnat sig åt centralisering och den övergripande verksamheten men inte alls åt den lokala verksamheten.

Statskontoret konstaterar att det krävs ökat fokus på medarbetarskap och förankring och en prioritering av det lokala polisarbetet. Anders Ygeman har ju precis som vi i riksdagen uppvaktats av många missnöjda kommunföreträdare. Riksdagen har också i ett tillkännagivande bett att regeringen ska återkomma med en redovisning av vilka åtgärder man vidtar för att öka antalet lokala poliser eftersom vi befarar att det finns problem.

Min enkla fråga är vad Anders Ygeman tänker göra när det är uppenbart att polisen ännu inte ens är i närheten av polisreformens mål om bättre lokal närvaro och tillgänglighet.

I svaret säger statsrådet att polisverksamheten har kommit närmare medborgarna. Det är direkt fel. De flesta kommuner har numera en kommunpolis, säger Anders Ygeman. I verkligheten kan en kommunpolis, alltså en person, ha fem sex kommuner att ansvara för. Hur mycket lokal förankring och hur mycket samverkan med kommunala förvaltningar, föreningar, företag och medborgare tror man att det blir av det?

Polisens internrevisorer konstaterar dessutom att det saknas arbetsbeskrivningar av vad en sådan här kommunpolis kan göra. Det är allvarligt. Man vet inte vad man ska göra. Man är ensam och har fem sex kommuner att hantera. Tjosan, det är ju ingen lokal förankring! Det är en tanke, men vi är långt ifrån en lösning på problemet.

Medborgarlöften, ja, sådana finns. Men inte överallt, och kvaliteten kan diskuteras, säger Statskontoret. Man talar om en risk för att de kan komma att upplevas som pappersprodukter, och det är ju inte så bra.

Lokalpolisområdena har fått ett avsevärt större uppdrag jämfört med de tidigare närpolisområdena, och det finns skäl för det. De ska kunna vara självgående, kunna leda och samordna arbetet och ta egna initiativ och så vidare. När det gäller lokalpolisområdena säger statsrådet att det pågår en anställning av områdespoliser. Må så vara, men något som Statskontoret konstaterar är att man på papperet har kommit ganska långt och genomfört målet om att hälften av resurserna i en region ska finnas lokalt, men i verkligheten får vi många rapporter om minskade operativa resurser. Det har blivit färre människor som arbetar lokalt i praktiken. Frågan är vad regeringen tänker göra åt det. Hur länge ska det accepteras?

Inrikesministern säger att man nu ska rekrytera mer personal. Jo, det är också sant och det är helt nödvändigt. Båda våra partier har budget för att göra mer, och vi har mest. Men sanningen är att rikspolischefen har meddelat att han måste anställa fler än vad budgeten tillåter.

Anf. 47 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Låt mig först konstatera att vi delar samma mål för omorganisationen. Vi har fattat alla beslut om omorganisationen gemensamt. Den planerades under Beatrice Asks tid som justitieminister med starkt stöd från Socialdemokraterna och alla andra partier i riksdagen.

Jag vill också säga att det finns en risk i en sådan här debatt att oppositionen framhåller alla brister i omorganisationen, som naturligtvis finns där och som Statskontoret har pekat på, och att regeringen pekar på alla

ljusglimtar och de positiva saker som också finns där och som Statskontoret också pekar på. Det blir lätt en lite märklig debatt, för sanningen är naturligtvis att det både finns en del positiva saker som har hänt och en del saker som inte alls har blivit som vi har tänkt. Så ser det ut.

En av de viktigaste sakerna att ha med sig är att vi samtidigt som vi gjorde den största reformen av svensk statsförvaltning sedan 1950-talet hade vi extrema påfrestningar för svensk polis i form av förhöjt terrorhot, i form av den största flyktingkrisen i modern svensk historia och i form av den första beslutade gränskontrollen på över 20 år. Det är klart att gör man de här sakerna samtidigt kommer man inte att nå fram fullt ut. Det måste man ha med sig i bilden.

Det stämmer att Statskontoret pekar på att man har ökat den nationella slagkraften. Det var också ett mål med omorganisationen. Det är också en del som har varit mycket viktig för polisens förmåga att hantera de här starka yttre påfrestningarna: gränskontroll, terrorhot och flyktingkrisen. Det hade varit väsentligt svårare att möta de här påfrestningarna i en organisation med 21 länsmyndigheter.

Det stämmer att vi vill öka den lokala närvaron. Vi vill öka den där den behövs som mest. Vi vill börja i de socialt utsatta områdena.

Det finns också positiva exempel. I Botkyrka har man en tredubbling av antalet poliser i yttre tjänst. På Hisingen i Göteborg har det blivit hundratal fler poliser och 200 färre chefer. Det är i grunden en positiv utveckling. Det var det som både Beatrice Ask och jag ville se med den nya reformen. I Vivalla genomförs nu ett pilotprojekt som handlar om att få 14 nationella myndigheter att samarbeta lokalt för att slå ut brottslighet och brottslingar i ett hårt utsatt område.

Men jag vill ändå problematisera det lite. I den debatt som vi hade för bara några minuter sedan var det viktigt att regeringen prioriterade utredningsverksamheten och såg till att ha människor som sitter och utreder – det är det. Nu pratar vi om den yttre tjänsten. Oavsett hur stor budget vi har för polisen kommer vi alltid att vara tvungna att göra en avvägning mellan flera viktiga områden.

Jag är övertygad om att vi kommer att se fler poliser i de mest socialt utsatta områdena. Där måste vi ha en högre polisen närvaro för att ge de människor som bor där trygghet. Vi har sett under de senaste åren att tryggheten i samhället har ökat men inte för dem som bor i de socialt utsatta områdena. Där ser vi att otryggheten har ökat, att samhällstilliten har minskat och att förtroendet för polisens trygghetsskapande arbete har minskat. Då finns det egentligen bara en väg: att se till att det varaktigt finns fler poliser i lokalsamhället.

Anf. 48 BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Får jag börja med att kommentera statsrådets synpunkt att det finns en risk att oppositionen framhåller brister medan regeringsföreträdarna talar om det som är positivt? Det är faktiskt poängen i en demokrati. Oppositionens uppgift är att peka på och lyfta fram det maktavarna möjligen inte vill prata om.

Det jag har försökt fokusera på i den här diskussionen och i den förra är olika bedömningar som görs i delrapporten om genomförandet av polisreformen. Det är helt riktigt att vi var överens om vad som skulle åstadkommas. Men vi är också väl medvetna om att allt inte blir rätt från början.

Därför behöver man ett sakligt underlag. Det kan gälla utredningsverksamheten eller den lokala närvaron och olika delar. Jag kommer att fortsätta att gå igenom delar av den här rapporten, för jag tycker att det bara är så metodiskt som vi kan säkerställa att vi får en bra och modern polisorganisation.

Akuta problem, flyktingsituationen och annat, förrycker naturligtvis möjligheten att genomföra saker man vill göra. Det påverkar hela tiden. Det visste man redan från början. Det måste man försöka ta höjd för. Men det är klart att jag också har respekt för att man ibland blir försenad eller att det inte går. Det problem som Statskontoret pekar på är att man enbart har fokuserat på centralisering. Man har enbart fokuserat på den nationella nivån och bryr sig liksom med armbågen om vad som sker lokalt.

Jag tycker att det närmast är ett skämt att prata om kommunpolis om man tillsätter en person som ansvarar för en kommun och fem andra kommuner. Ambitionen med kommunpolisen måste väl vara att vederbörande ska ha ett aktivt samarbete med socialtjänsten, med fritis, med företag, med politiker i respektive kommun och så vidare. Då kommer dagarna inte att räcka till. Det finns ingen möjlighet att man på det sättet får en lokal förankring. Det är bedrövligt hur illa man har skött detta.

Medborgarlöftena är långt ifrån genomförda eller förverkligade. Statskontoret pekar på att det är viktigt att se till att man håller kvaliteten, att man sprider goda exempel och att man börjar ägna lite tid åt att fundera över hur man följer upp medborgarlöften, som är till för att människor ska känna förtroende för de insatser som polisen gör. Med tanke på hur mycket diskussion det är om problem i olika delar av Sverige tycker jag att det är en central uppgift. Vi bör säga ja till den analys som man gör där.

Jag ser också att det har blivit fler poliser på ett och annat håll. Det finns bra exempel, och det är roligt att glädjas åt dem. Men problemet är att det på de flesta håll har blivit sämre lokalt. Det är färre som kan arbeta med de brott som medborgare i gemen utsätts för. Det är inte bra. Det har blivit för långt till polisen. Det tar för lång tid för utryckningar. Bara den här veckan har det kommit flera allvarliga exempel på att polisen har sagt: Vi kan inte skicka någon. Vi kan inte komma ut. Vi gör ingenting.

Det värsta var väl exemplet i Enköping. En man knackar på en kvinnas fönster och vill komma in. Han har en blodig hand. Hon frågar: Var har du varit? Han berättar det. Hon ringer 112, men de säger: Vi kan inte komma. Morgonen efter sitter mannen kvar. Hon tittar i ryggsäcken – vederbörande sover väl eller någonting. Där är kläderna blodiga. Hon går till polisstationen och får dem att rycka ut till en lägenhet. Där ligger en person som den här mannen förmodligen har mördat. Det är vad man tror.

Sådant här händer hela tiden. Det är inte acceptabelt. Jag respekterar trygghetsundersökningar. De visar att det generellt är mycket bra. Men det är otillständigt att den lokala polisen närvaron och tillgången på personal som kan rycka ut i verkligheten är för låg. Det måste vi göra något åt. Statskontoret pekar på detta.

Anf. 49 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Om det sista är vi naturligtvis helt överens. Det är viktigt att vi över tid följer upp och ser att det finns rätt resurser på rätt plats. Det kommer säkert även i framtiden att ske sådana här beklagliga misstag, men det är naturligtvis helt oacceptabelt.

Det finns några andra exempel som figurerar i pressen, där interna utredningar nu görs för att man ska ta reda på vad som faktiskt gick fel. I de fall jag har sett är det nog inte främst en resursfråga utan andra fel som har begåtts i samband med händelserna.

Beatrice Ask känner att man behandlar den lokala polisenärvaron med armbågen och inte bryr sig om den. Jag kan säga: Jag behandlar inte den närvaron med armbågen. Jag kan lova Beatrice Ask att jag ska se till att följa upp detta, så att det blir fler poliser i de socialt utsatta och mest brotts-tyngda områdena och att vi med hjälp av hela samhället kan vända utvecklingen i de områdena.

Det ser olika ut i olika delar av landet. I vissa delar har man kommit längre. I vissa delar har man inte kommit lika långt. På vissa ställen har man en dedikerad kommunpolis. Ibland delar man på en. Det ser väldigt olika ut. Vi har väldigt olika kommuner i Sverige, från den minsta kommunen, som inte ens har 2 000 invånare, till den största, som har över 900 000 invånare. Då är det också naturligt att polisens arbete organiseras olika på olika ställen.

Det görs uppföljningar både regionalt och nationellt. På Hisingen följer vi utvecklingen varannan vecka och ser hur den är.

De politiker från Jämtland som uppvaktade både mig och Beatrice Ask hade en hel del negativt att säga men också en hel del positivt. Till exempel hade polischefen i Malå och Norsjö fått mer att säga till om, ett större mandat, och hade därför kunnat se till att det finns fler poliser i dag i Malå och Norsjö än det gjort på många år i den yttre verksamheten – en ökad trygghet för medborgarna där. Samtidigt finns det betydande problem med långa avstånd och långa uttryckningstider.

Även om den här reformen kommer att kunna lösa många av de strukturella problem som polisen har haft tror jag inte att vi kommer att kunna lösa problemen med avfolkning av glesbygden och väldigt stora avstånd. Ska vi lösa de problemen måste det till andra åtgärder än dem som ryms inom ramen för den reform vi har gjort.

Anf. 50 BEATRICE ASK (M):

Herr talman! Jag förstår av inrikesministerns inlägg att han lyssnade på representanter från Strömsund och många Norrlandskommuner – det gjorde även jag. Det är riktigt att man från Strömsund tog upp ett exempel där det var sex kommuner på en kommunpolis. Dessvärre, ska jag säga, har jag träffat kommunföreträdare från stora städer i Mellansverige som har precis samma problem. Det överraskade även rikspolischefen när han besökte utskottet senast. Han skulle gå hem och kolla om det verkligen kunde vara sant. Om de inte har ljugit för mig är det tyvärr sant. Då handlar det om stora kommuner, stora städer, som minsann kräver mer än en kommunpolis om man ska kunna prata om lokal förankring och samordning mellan olika insatser för att stävja brottslighet och kanske tillrättavisa personer som har begått brott tidigare.

Det är riktigt att kommuner är olika. Det finns små kommuner, och det finns stora kommuner. Jag har respekt för det. Men ofta är det så att små kommuner inte är helt befriade från brottslighet. Det finns allvarlig brottslighet även på små orter.

De små kommunerna har dessutom ofta problemet med väldigt långa avstånd. Det tar otroligt lång tid. Jag ska inte uppta tiden med att ge exempel från Härjedalen även om de är otroligt spännande, men det är problematiskt att bedöma hur många kommuner en kommunpolis kan räcka till och om man kan göra ett bra arbete.

För oss moderater är det väldigt viktigt att människor kan känna trygghet och att rättsväsendet och polisen är närvarande i hela landet. Det tycker jag är viktigt att ta fasta på. Det är därför målet med lokal närvaro är så betydelsefullt och måste följas upp.

Jag tror också, herr talman, att vi här i riksdagen som har varit eniga om att förändra polisorganisationen har en skyldighet att noggrant följa upp de olika delarna, pröva vad som händer och vara beredda till beslut och initiativ om det krävs.

Anf. 51 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Vi får väl återkomma till en speciell debatt om polisen närvaron i Sveg och omgivningarna vid ett annat tillfälle, kanske när jag kommer till utskottet.

Jag håller med om att vi måste följa utvecklingen och också vara beredda att ta politiska initiativ om och när det krävs. Vi har tagit några initiativ. När det gäller glesbygdsfrågan och de stora avstånden fattade regeringen i förrgår beslut om en lagrådsremiss om renodling av verksamheten för att göra det möjligt för myndigheten att begära handräckning direkt av Kriminalvårdens transporttjänst. Det gör att framför allt polisen i glesbygd, som kan ha många väldigt långa transporter, kan avlastas från den verksamheten och i stället ägna mer av sin kraft åt brottsförebyggande och brottsingripande verksamhet.

Vi måste se mer av detta så att vi använder de poliser vi har på absolut bästa sätt: renodla verksamheten, kanske ta bort onödig byråkrati och onödiga regler och föra över en del saker från polisen till andra myndigheter, där dessa kan göra ett bättre arbete. Kardinalexemplen är väl djurfrågorna, som borde kunna föras över till länsstyrelsen, och några andra frågor. Jag tror att vi kommer att se att vi, som vi har aviserat i budgetpropositionen, snart kan föra över dessa frågor.

Vi har ett gemensamt ansvar att bevaka att de intentioner som fanns i polisreformen också blir verklighet. Jag har naturligtvis det största ansvaret, och jag ämnar leva upp till det. Jag tror att vi nästa gång vi träffas här i kammaren för att diskutera dessa frågor kommer att se att det har blivit väsentligt fler poliser i de mest brottsutsatta områdena.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 13 Svar på interpellationerna 2016/17:16 och 18 om 700-megahertzbandet

Anf. 52 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Erik Ottoson har frågat mig vad jag avser att vidta för åtgärder om utredningen visar att Post- och telestyrelsens upplägg för auktion av 700-megahertzbandet inte visar sig vara ändamålsenligt utifrån den

sammanvägning utredaren har att göra, vilka kontakter med berörda blåljusmyndigheter jag har haft med anledning av frågan om frekvenstilldelning, på vilket sätt jag avser att säkerställa att frekvensutrymmet i 700-megahertzbandet används på bästa sätt, vad jag avser att vidta för åtgärder för att säkerställa god konkurrens på telekommarknaden, vad jag har vidtagit för åtgärder för att säkerställa att konkurrensen på den svenska telekommarknaden inte försämras som resultat av Post- och telestyrelsens auktion av 700-megahertzbandet samt på vilket sätt jag har försäkrat mig om att konsumenterna inte får betala onödigt höga telekostnader som följd av den planerade auktionen av 700-megahertzbandet.

Staten har en viktig roll i att skapa goda förutsättningar för att den kommersiella utbyggnaden kan fortsätta, bland annat genom en väl fungerande marknad och genom att främja effektiv frekvensanvändning samt regional och lokal dialog. Frigörandet av 700-megahertzbandet för mobila kommunikationstjänster kommer sannolikt att bidra till att skapa goda förutsättningar för en fortsatt utbyggnad och tillgång till sådana tjänster.

Den 17 december 2015 gav regeringen Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Post- och telestyrelsen uppdrag om säker och tillgänglig mobil och ip-baserad kommunikation för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar. Uppdragen redovisades den 18 mars 2016 och bereds för närvarande vid Regeringskansliet.

Mot bakgrund av bland annat myndigheternas redovisningar har det ansetts att ytterligare underlag behövs för att klarlägga behoven och hur de kan tillgodoses och realiseras. Regeringskansliet har därför tillsatt en utredning om en utvecklad och säker kommunikationslösning för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar, så kallade blåljusmyndigheter. Detta innefattar frågor om frekvensutrymme i 700-megahertzbandet, i andra frekvensband eller på andra sätt. Utredaren har haft kontakter med berörda myndigheter. I dag kom utredaren med en första muntlig redovisning, och ärendet bereds just nu vid Regeringskansliet.

Det är angeläget med en bättre mobiltäckning och bredbandstillgång i alla delar av Sverige. Aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar måste också kunna kommunicera och utbyta information effektivt och säkert med varandra. Regeringens uppfattning är att de båda intressena ska gå att förena.

Post- och telestyrelsen har bland annat till uppgift att svara för att möjligheterna till radiokommunikation och andra användningar av radiovågor utnyttjas effektivt och att främja en effektiv konkurrens samt är den myndighet som prövar frågor om begränsning av antalet tillstånd inom ett frekvensområde. Som statsråd får jag inte uttala mig om hur myndigheten ska agera i enskilda sådana beslut.

När det gäller frågan om goda konkurrensförutsättningar ska Post- och telestyrelsen ta hänsyn till den totala spektrumanvändningen när man fattar sina beslut. Det innebär att myndigheten tittar på alla frekvenser med liknande egenskaper när man bedömer konkurrenssituationen.

Det är alltså Post- och telestyrelsen som enligt lagen om elektronisk kommunikation har ansvar för att frekvenser används effektivt och att effektiv konkurrens främjas. Post- och telestyrelsen har också gedigen erfarenhet av att utforma auktionsförfaranden och meddela tillstånd att använda radiosändare, och jag har förtroende för att myndigheten genomför sina uppgifter på ett bra sätt.

Prot. 2016/17:19
21 oktober

Svar på
interpellationer

Anf. 53 ERIK OTTOSON (M):

Herr talman! Tack, statsrådet, för svaret på mina två interpellationer. Det blir många frågor i samma debatt när vi sambehandlar på det här viset.

När det handlar om frekvenstilldelning är frågorna väldigt tekniska men nog så viktiga. Det är en ändlig resurs som jag inte tror att så många begrundar dagligen men som man använder dagligen, genom till exempel sin mobiltelefon eller när man lyssnar på radio eller tittar på tv.

Blåljusmyndigheternas användning av frekvensspektrumet är såklart ur ett samhällsperspektiv en väldigt viktig del av detta och givetvis också prioriterad. Det är därför viktigt att det finns ett gott samarbete mellan Post- och telestyrelsen å ena sidan och de olika blåljusmyndigheterna å andra sidan. Som statsrådet förtjänstfullt har beskrivit i sitt svar behövdes det ytterligare utredning för att slå fast vilket intresse som egentligen är avgörande här.

Han säger också i sitt muntliga svar att det i dag har kommit en muntlig redovisning, vilket var lite av en nyhet. Det framgick inte av det skriftliga svar jag fick i går som förberedelse inför denna debatt, och det är därför väldigt intressant. Det innebär de facto att vi nu kommer till ett lite mer skarpt läge när det gäller hur regeringen väljer att agera i denna fråga. Därför är det självklart av intresse för kammaren och också berörda myndigheter att få ta del av vad den muntliga redovisningen innehöll.

En av mina följdfrågor till statsrådet blir därför om han i någon mån kan redogöra för vad den muntliga redovisningen innehöll. Jag undrar också om det faktum att frågan bereds vid Regeringskansliet innebär att man förbereder att till och med agera i frågan och i så fall i vilken riktning.

De olika intressen inom statens hägn som står mot varandra illustreras när en fråga som jag tror faller under statsrådets beredningsområde på Näringsdepartementet börjar utredas av Justitiedepartementet utifrån blåljusmyndigheternas perspektiv.

Regeringen har självfallet all rätt i världen att fördela arbetsuppgifter sig emellan, men det kan te sig lite märkligt när ett departement börjar utreda ett annat departements beredningsområde i syfte att eventuellt vidta åtgärder för att stoppa en auktion inom det förstnämnda departementets beredningsområde.

Jag vet inte om statsrådet kan utreda eller klargöra för kammaren vem som egentligen bär ansvaret för detta. Det är trots allt han som svarar på interpellationen, men det är ministern på Justitiedepartementet som har tagit initiativ till utredningen. Vilket statsråd är det som tar emot utredningen när den ska läggas fram? Är det statsrådet, Morgan Johansson eller inrikesminister Anders Ygeman? Vem tar emot utredningen när den kommer? Det kan trots allt vara intressant att veta. Jag antar att det är statsrådet själv som om någon åtgärd ska vidtas måste vidta den åtgärden eftersom frågan ligger under hans beredningsområde och inte under Justitiedepartementets.

Anf. 54 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Det var rätt många frågor i de två interpellationerna. Frågan om frekvensband kan uppfattas som teoretiskt eller tekniskt komplicerad.

Frekvenser är inte en ändlig resurs. De finns under lång tid, och radiofrekvensbanden som sådana tar inte slut. Men de är begränsade till sin omfattning, och vi måste använda dem på ett effektivt sätt om vi ska utnyttja möjligheterna som radiofrekvensbanden ger oss. De är viktiga. Det kommer i framtiden inte att vara möjligt att dra fram fiber till alla hushåll. Vi kommer i alla fall inte dagligen att bära med oss en sladd, utan även i framtiden kommer mobilkommunikationen att vara viktig – kanske ännu viktigare än i dag – särskilt för oss i glesbygden. Då är radiofrekvenserna centrala.

Frekvenserna är också viktiga för våra myndigheter inom det militära området, polisen, hälsa och säkerhet. Det är otroligt viktigt att de kan kommunicera på ett bra, effektivt och modernt sätt.

Det här är en komplicerad fråga. Många intressen är inblandade. I samband med den planerade auktionen av 700-megahertzbandet har det uppstått ett slags konflikt mellan expertmyndigheten PTS, MSB – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap – och blåljusmyndigheterna.

Enligt PTS har man beaktat kraven och behoven från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, men PTS anser att det finns en stor oklarhet över vilka sakliga skäl som ligger till grund för MSB:s krav och vilken tidsmässig plan som blåljusmyndigheterna tänker sig om man ser till deras behov i frågan. Hur ska det här finansieras? Det handlar antagligen om mycket pengar om det som blåljusmyndigheterna tänker sig ska genomföras.

Det är inte bra om vi hamnar i en lång tid av ineffektivt utnyttjande av radiofrekvenser när det tvärtom finns ett stort behov redan nu. Som svar på Erik Ottosons sista fråga tycker jag att det är naturligt att man inom Justitiedepartementet utreder deras egentliga behov på området, men det råder inget tvivel om att det är Post- och telestyrelsen som är ansvarig myndighet på området och att det är jag som är ansvarig minister.

Anf. 55 ERIK OTTOSON (M):

Herr talman! Tack, statsrådet, för följdsvaret!

Ja, detta är mycket riktigt en intressant följetong. Jag instämmer i grunden i statsrådets analys av det skriande behovet av tilldelning av den formen av frekvensspektrum, riskerna för en ineffektiv användning av spektrumet och vad det i sig kan innebära. Jag delar också statsrådets uppfattning att det riskerar att bli dyrt att bygga upp parallella system. Det är här jag tror att man redan från första början har begått ett misstag när man inte inleder ett samarbete mellan blåljusmyndigheterna, Post- och telestyrelsen och aktörerna på telemarknaden för att skapa om möjligt gemensamma lösningar.

Det finns något som fortfarande är intressant. Jag tror inte att det är fråga om en konflikt men däremot om olika perspektiv som finns inom Myndighetssverige. Det verkar även finnas olika perspektiv inom Regeringskansliet. Jag ska försöka undvika att vara konspiratorisk, men det blir mer och mer uppseendeväckande när Justitiedepartementet ber om en utredning på ett annat departements område. Det kan också uppfattas som uppseendeväckande att inrikesminister Anders Ygemans medföljande tjänsteman bevakar statsrådet i kammaren. Han blev visserligen ombedd att lämna kammaren under tiden statsrådets svar avgavs eftersom han inte

hade ett eget statsråd i kammaren, och då dikterar kammarens regler att tjänstemän inte får vistas i kammaren.

Det blir en märklig situation när det verkar som att det finns slitningar även inom Regeringskansliet om vad det är som egentligen gäller och vad detta ska leda till. Trots allt har blåljusmyndigheterna varit tydliga i sin kommunikation om vad de tycker att de behöver. Sedan har både statsrådet och jag haft vissa underhandskontakter med representanter för myndigheterna, som säger att det finns möjligheter till samordning och samverkan. Men grundantagandet från blåljusmyndigheternas sida är att det behövs ett parallellt system. Då får man försöka lappa och laga i den formen av samverkan efteråt, men det är fortfarande besvärande att det finns en spricka i statsförvaltningen och uppenbarligen också inom Regeringskansliet.

Mina interpellationer handlade om mycket mer, bland annat om konkurrensen på marknaden. Post- och telestyrelsen har tidigare valt en variant vid upphandling att försöka tillgodose så att åtminstone tre olika aktörer får tilldelning inom ett frekvensspektrum om 100 megahertz. Det har varit en av framgångsdelarna i hur vi tilldelar frekvenser i Sverige. Det har också garanterat att det råder god konkurrens i Sverige och några av EU:s lägsta priser just för telekommunikationer och trådlösa internetuppkopplingar.

Det är uppseendeväckande och väcker bekymmer att Post- och telestyrelsen inte har valt att fortsätta att gå vidare på den inslagna vägen. Vid den senaste auktionen garanterar man bara två aktörer. Den ena aktören kan få täckningskrav för hela landet. Det kan bli snedvridande.

Är statsrådet villig att göra mer för ge Post- och telestyrelsen i uppdrag att komma till rätta med detta?

Anf. 56 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! I det förslag som Post- och telestyrelsen har tänkt att genomföra i samband med auktionen har ett område av radiofrekvensen avsatts just för blåljusmyndigheterna. Det är en betydande del av utrymmet.

I den diskussion som har uppkommit den senaste tiden har blåljusmyndigheterna – MSB – inte varit nöjda utan har velat få ett annat område, som de anser är bättre lämpat för deras behov. Olika frekvensområden har olika egenskaper. Vissa delar av 700-bandet lämpar sig väl för landsbygden och glesbygden eftersom det har en så bra yttäckning över Sverige.

Bland PTS krav gentemot dem som ska bjuda på auktionen finns det också starka krav att en del av pengarna som kommer in särskilt ska gå till att täcka de områden på landsbygden och glesbygden som i dag har dålig telekommunikation och dålig mobiltäckning. Då man samtidigt håller på att avveckla koptarnätet är det viktigt att vi ser till att vi överallt i hela Sverige har väl fungerande tillgång till internet och till myndigheterna. Nu när man mer och mer utvecklar till exempel e-hälsa och tjänster på det området ska hela Sverige kunna ta del av den typen av tjänster. Det är bakgrunden till att den här diskussionen har kommit upp.

Som jag sa i det första svaret tror jag – och regeringens uppfattning är – att det finns utrymme att tillgodose både blåljusmyndigheternas intressen och landsbygdens och glesbygdens intressen. Sedan ska vi komma ihåg att det finns lagstiftning i grunden på det här området. Det är PTS som är ansvarig, så diskussionen har kommit upp lite sent. Det hade varit mycket bättre och enklare om MSB och andra myndigheter hade varit tydliga i god

tid. Då hade kanske PTS kunnat beakta det på ett annat sätt. Det är möjligt. Det är svårt att veta, men det är i alla fall möjligt.

Jag hoppas att det här ska lösa sig med tiden. Vi bereder ärendet vidare i Regeringskansliet, och PTS har sin uppgift. Vi får se vad det landar i.

Med anledning av det här om tjänstemännen sitter här inne hoppas jag att man kan lyssna på interpellationssvaren även utan att sitta i det här rummet. Jag tror inte att man ska dra alltför långtgående slutsatser av om en person vill sitta här inne eller utanför och lyssna på debatten.

Anf. 57 ERIK OTTOSON (M):

Herr talman! Jag tackar så mycket för statsrådets följdsvår.

Vi släpper blåljusmyndigheterna för en tid. Jag skulle önska att statsrådet ytterligare berör frågan om konkurrensen inom 700-megahertzbandet. Som statsrådet beskriver är detta en del av de frekvenser vi har som är attraktiv framför allt för täckning på landsbygd.

Med auktionens nuvarande upplägg, som av allt att döma kommer att bli sjösatt, finns det risk att det blir oerhört begränsad konkurrens inom det nya 5G-nätet just på landsbygden. I stora delar av landet utanför storstäderna finns det risk att det blir i princip en enda aktör som tillhandahåller 5G-uppkoppling. Detta eftersom det bara är en aktör som kommer att beläggas med tekniskt krav och det är få aktörer som kommer att kunna agera inom detta frekvensspektrum. Det finns såklart risk att det skapar en oligopolsituation utanför städerna och att det i princip per automatik driver upp kostnaderna eftersom man i brist på konkurrens har möjlighet att ta ut ett högre pris för en tjänst när det inte finns lika många som tävlar om att erbjuda samma tjänst.

Nu diskuterar man visserligen också 800-megahertzbandet och andra band som finns i anslutning till detta för att eventuellt kunna använda dem i liknande syfte. Men 700-megahertzbandet är en oerhört viktig beståndsdel i detta, och då måste man ta sådant här i beaktande.

Jag förstår att statsrådet inte vill ingripa i myndighetsutövning i onödan, men det finns möjligheter att ställa tydligare krav på bra konkurrens på telekommarknaden än vad som finns i dag. Min fråga är om statsrådet är villig att göra detta.

Anf. 58 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Ja, konkurrensen inom det här området är naturligtvis också en viktig fråga.

Som Erik Ottoson säkert känner till har det framför allt från Tele 2 kommit kritik mot Post- och telestyrelsens planerade auktionsförfarande – att det är för få enheter. Förklaringen är väl delvis det som vi just har talat om: Man har avsatt en del av bandet till blåljusmyndigheterna, och det gör att det resterande är lite mindre än det annars hade varit. Det hade kanske varit mer naturligt att ha tre områden.

Frågan om konkurrensen är viktig och intressant. Det är viktigt att det inte blir monopol, men jag tror att det är nästan ofrånkomligt att vi har en oligopolmarknad på det här området. Man kan inte räkna med att det finns vare sig frekvensutrymme för eller investeringsvilja hos så många aktörer att man kommer bort från en oligopolsituation, utan där sitter vi nog fast.

Vi vill inte hamna i en monopolposition nu när vi inte längre har en statlig myndighet som sköter telekommunikationerna, som vi hade förr. Vi

Prot. 2016/17:19

21 oktober

Svar på

interpellationer

har gått över till en konkurrenssituation, och då bör konkurrensen säkerställas. Men jag har stort förtroende för att Post- och telestyrelsen har det här framför ögonen och vet hur marknaden fungerar. Myndigheten har omfattande expertkunskap, och jag litar på den.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 14 Svar på interpellation 2016/17:17 om dataroaming inom EU

Anf. 59 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Riksdagsledamot Erik Ottoson har frågat mig vilka åtgärder jag har vidtagit och tänker vidta för att säkerställa att hanteringen av grossistpriser för dataroaming inom Europeiska unionen blir rättvis och främjar god konkurrens på unionens inre marknad samt inte drabbar svenska konsumenter ekonomiskt.

Låt mig först säga att Erik Ottoson och jag är överens om att det är viktigt att konsumenter ska känna sig trygga med att använda sin mobiltelefon när de reser inom EU utan att vara oroliga för att få en jätteräkning när de kommer hem. Det är viktigt inte bara för den enskilde konsumenten utan även för digitaliseringen och förverkligandet av EU:s digitala inre marknad. Då är det viktigt att avskaffandet av tilläggsavgifter på slutkundsnivå, det som populärt kallas roam like at home, genomförs på ett hållbart sätt som inte skadar konkurrensen.

Det var därför regeringen i förhandlingarna om den så kallade TSM-förordningen, som ligger till grund för det förslag som nu förhandlas, drev igenom att också grossistavgifterna behöver sänkas ytterligare. Det är tack vare regeringens och andra likasinnade medlemsstaters arbete som vi över huvud taget förhandlar om grossistavgifter i rådet för närvarande.

Det är komplicerade förhandlingar med starka intressen. Jag och regeringen driver på för att de så kallade avgiftstaken, det vill säga de maxavgifter som operatörer får ta ut av sina konkurrenter för att koppla upp deras abonnenter, ska vara så låga och kostnadsorienterade som möjligt. Detta för att möjliggöra ett hållbart avskaffande av tilläggsavgifter för roaming. Om grossistavgifterna blir för höga finns det nämligen en risk för att svenska operatörer inte får kostnadstäckning för de avgifter de behöver betala till operatörer i andra länder när deras abonnenter kopplar upp sig utomlands. Det i sin tur kan leda till högre priser i Sverige, vilket vore olyckligt om de länder som kommit längst vad gäller digitalisering och dataanvändning skulle bromsas av för höga grossistavgifter.

Jag och regeringen har tillsammans med elva andra medlemsstater skrivit ett brev till kommissionen i vilket vi framför dessa argument. Vi kommer också att fortsätta att argumentera för och driva på för lägre grossistavgifter i rådet och i andra kanaler så att vi ska kunna ha låga roamingavgifter i framtiden.

Anf. 60 ERIK OTTOSON (M):

Herr talman! Tack, statsrådet, för svaret! Det här är en fråga som jag tror att alla i kammaren är rörande överens om är viktig. EU:s digitala inre

marknad är en strategi som jag tror är en av de i nuläget mest framgångsrika, också med tanke på att det gungar i en del andra frågor inom Europeiska unionen. Därför är detta också ett viktigt exempel på hur bra det kan bli när man hjälps åt att dra tillsammans åt rätt håll.

Som statsrådet redogör för finns det ju olika uppfattningar kring hur grossistpriser ska regleras, och det är klart att det också finns lite olika nationella intressen i detta.

Jag undrar dock om statsrådet, som ju ändå har en hel del erfarenhet av det europeiska samarbetet, gör bedömningen att det är framkomligt och att det finns en potential i frågan så att vi kommer fram i den riktning som vi ändå har utstakat, eller om han bedömer att det finns en risk att vi får en för Sverige negativ lösning på reglering av grossistpriser. Finns det en framkomlig väg här, eller ska vi förbereda oss på att hitta andra lösningar för att hålla de svenska teleabonnemangskostnaderna nere?

Är det så att man inte lyckas reglera grossistpriserna på ett fördelaktigt sätt kommer det alltså inte bara att gå ut över dem som reser mycket, utan det kommer även att gå ut över kostnaderna för telekommunikationstjänster generellt på den svenska marknaden, eftersom det med befintlig reglering blir svårt för telekomoperatörerna att bara avgiftsbelägga dem som reser mycket. Det är ju det som hela frågan om roamingbegränsning handlar om. Det gör att det kan uppstå en överföring av kostnader till konsumenterna som kanske inte reser alls, och det blir såklart inte heller bra.

Frågan är alltså om statsrådet tror att det finns en framkomlig väg här och om ni kan ro frågan hela vägen hem.

Jag undrar också vilka samarbetspartner i detta som regeringen har identifierat inom det europeiska samarbetet, vilka övriga stater man har en samsyn och krokar arm med och bedömer kan vara till stöd och hjälp. Det varierar lite grann beroende på vem man frågar vilka det är som stöttar den svenska linjen. Gör statsrådet bedömningen att det är fler och fler som ansluter sig till den linjen, eller blir det färre och färre som håller samma linje som Sverige har haft så här långt?

Anf. 61 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Tack för frågan! Jag tycker nog att det finns en väldigt enkel och grundläggande konflikt i diskussionen om roaming inom EU. Den konflikten står mellan dem som använder mycket roaming i andra länder, och därmed vill ha låga avgifter och låga grossistavgifter, och dem som får in turister och andra från andra delar av Europa och därför ser det här utifrån ett inkomstperspektiv: Sänker man avgifterna blir det mindre inkomster till deras företag.

Konflikten inom EU handlar alltså väldigt mycket om vilka nationella intressen man har. Tillhör man dem som betalar, eller tillhör man dem som tar inkomsterna av det här? Det är där skillnaderna ligger egentligen.

Detta betyder i praktiken att det ganska mycket är en nord-syd-konflikt, där länderna i södra Europa är de som, om man sänker roaming- och grossistavgifterna, får mindre inkomster, medan länderna i norra Europa är de som får sänkta kostnader. Det är deras företag som tjänar på det här om man lyckas få till en förändring. Ska vi då hitta likasinnade länder är det länderna i norra Europa, till exempel Danmark, Holland, Baltikum och en del andra, som drar lite grann åt samma håll som vi, medan Spanien och Grekland kanske drar åt andra hållet.

Det här är en fråga där vi tror att vi har möjligheter att komma fram, men det är egentligen flera olika regleringar som påverkar och styr frågan i grunden. För svensk del har vi i stor utsträckning haft kommissionen på vår sida. Det här handlar ju om att öka utbytet mellan länderna och gynna resande. Det ska funka ungefär som hemma, och det är bland annat därför begreppet ”roam like at home” har kommit upp från kommissionens ordförande.

Det finns även andra förslag som drar lite åt samma håll men som ligger inom andra delar av telekommunikationsområdet, till exempel wififörslaget som innebär att man skulle använda europeiska resurser för att betala wifi på centrala ställen runt om i länderna. Vi har kanske inte drivit det från svensk sida, men det finns ett stort intresse hos en hel del andra länder att komma fram till att EU ska betala möjligheten för framför allt deras invånare att ha internetuppkoppling. Även om man kanske inte har det i sitt hem kan man få det centralt i byn, samhället eller staden. Ett sådant förslag berör ju även turister.

Anf. 62 ERIK OTTOSON (M):

Herr talman! Statsrådet har såklart rätt i sin problembeskrivning, och innan man drabbas av alltför stor förståelse för de länder som upplever att de förlorar mycket på detta ska man känna till att marginalkostnaderna i systemet för att tillåta en sådan här uppkoppling, överföring av data eller telefon ju i princip är noll. Det är mycket små marginalkostnader för den operatör som tillhandahåller en sådan här tjänst, men man kan dra in ganska mycket pengar på det. Det är klart att det rör sig om ett inkomstbortfall, men det är ju inte så att man inte får täckning för de kostnader man har. Som det har varit tidigare har man kanske haft en orimlig subvention av vissa länders telekomsystem, eftersom man har kunnat dra in så mycket pengar i betalning för någonting som egentligen inte kostar så mycket att tillhandahålla.

Detta är en grundförutsättning som jag tycker att man borde ha i bak huvudet, och det är jag övertygad om att statsrådet också har.

Det statsrådet nämner om olika förslag kring wifi är såklart också väldigt intressant, även om jag själv inte riktigt är övertygad om att det är en av de bästa och mest framkomliga vägarna. Risken när man gör det i alltför stor utsträckning är nämligen att inte bara turister utan också inhemska konsumenterna väljer att använda sig av den sortens uppkoppling i stället för vanlig mobiluppkoppling. Om detta skulle ske i alltför stor utsträckning i Sverige, vilket det bland annat finns planer på från statsrådets partikamrater i Stockholms stadshus på andra sidan vattnet, riskerar det att innebära ett dränage av intäkter som i dagsläget i stor utsträckning används av telekomföretagen för att bygga ut täckning av mobiltelefoni på landsbygden.

Detta gör att ett projekt som betalas med skattepengar i Stockholms innerstad riskerar att tarva ännu mer skattepengar i stora delar av landet eftersom telekomföretagen inte kan använda intäkter från storstaden för att finansiera utbyggnad på landsbygden. Av detta blir två fel som absolut inte summerar till ett rätt.

Jag tror att man ska vara väldigt försiktig med den här formen av diskussioner på europeisk nivå, och jag vill möjligen skicka med till statsrådet att om detta sker utifrån ett EU-perspektiv får det såklart samma negativa konsekvenser för telekommarknadens funktionssätt och utbyggnaden av

telekommunikationer på landsbygden där som det får i Sverige om Stockholms stadshus finansierar kalaset.

Detta är någonting som jag önskar att statsrådet tar med sig och också begrundar och kanske till och med bistår mig i min uppfattning om han är på det humöret.

Prot. 2016/17:19

21 oktober

Svar på
interpellationer

Anf. 63 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Jag tog upp frågan kring wifi och EU-kommissionens förslag inte för att jag tycker att det är lösningen för telekommarknaden utan för att visa att det här är ett område där det finns många olika aspekter och förslag som ligger i luften och diskuteras.

Jag är själv inte säker på att jag tycker att det här totalt sett är någon långsiktigt bra lösning, vilket jag tror att jag sa. Men det är ändå någonting som diskuteras, och jag tror att vi kommer att få se åtminstone i en del länder att det blir vanligt med gemensamma wifi-lösningar från offentlig sida snarare än att man använder marknaden.

Hur detta slår får vi se. Men det är en intressant utveckling vi ser just nu. Från svensk sida måste vi ha inriktningen att detta ska bli en gemensam, fungerande marknad över hela Europa och att man inte ska ta ut överpriser av turister eller andra som reser inom EU.

Jag kan hålla med Erik Ottoson om att det i många fall är begränsade extrakostnader som tillkommer för roamingen, men i de fall där turismen är stor är också kraven från turister och andra som reser ganska höga. De är vana hemifrån vid att ha tillgång till internet hela tiden, och det ska vara bra uppkopplingar. I flera länder har man i dag inte en lika stark utbyggnad av telekommunikation som vi har i exempelvis Sverige. Om man då i de mottagande länderna får krav på sig att bygga ut nätet särskilt i de områden där det är turism men inte för den egna befolkningen är det klart att det kan bli en politisk stridsfråga. Det handlar också om kostnader för dessa länder, även om de har stora intäkter av turismen.

Anf. 64 ERIK OTTOSON (M):

Herr talman! Jag tror att jag och statsrådet är överens. Som tillägg till det sista som statsrådet sa kan man väl lägga att just intäkterna från turismen under alla omständigheter vida överstiger kostnaderna för telekommunikationsutrustning och täckning i dessa områden, för att inte tala om kapaciteten. Även om jag och statsrådet är överens ska det för dem som lyssnar på debatten tilläggas att man alltså under alla omständigheter kommer att tjäna pengar på detta som tillhandahållare av kommunikationsinfrastruktur. Frågan är bara hur mycket pengar man ska tjäna. Det är väl egentligen detta som diskussionen i förlängningen gäller.

Debatten präglas av stort samförstånd. Med detta tillägg vill jag tacka statsrådet för debatten. Detta är första gången vi möts i kammaren, men det kommer definitivt inte att bli den sista.

Anf. 65 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr talman! Jag får säga tack detsamma! Jag tycker att det var viktiga frågor som Erik Ottoson tog upp, både om dataroaming och om 700-bandet. Jag ser fram emot framtida diskussioner inom området.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 15 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 20 oktober

2016/17:66 Statliga verk och myndigheter som stoppar bostäder
av *Ola Johansson* (C)

till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2016/17:67 Utredning av utredningsbara brott

av *Krister Hammarbergh* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:68 Svenska kommuners skatteintäkter

av *Anette Åkesson* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

§ 16 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 20 oktober

2016/17:164 Resurser till försvaret

av *Lotta Olsson* (M)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:165 Rapporters rättsliga status

av *Sofia Arkelsten* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:166 Ostlänken

av *Erik Ottoson* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:167 Överflödiga akutsjukhus i Kronobergs län

av *Roland Gustbée* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:168 Finsk inkapslingsanläggning och slutförvar av använt kärnbränsle

av *Stig Henriksson* (V)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:169 Bostadsbyggande och strandskyddet

av *Lotta Finstorp* (M)

till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:170 Akutsjukhus i Motala och Norrköping

av *Andreas Norlén* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:171 Nedläggningar av akutsjukhus

av *Thomas Finnborg* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:172 Kullbergsska sjukhuset i Katrineholm

av *Lotta Finstorp* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

§ 17 Anmälan om skriftligt svar på fråga

Prot. 2016/17:19
21 oktober

Skriftligt svar på följande fråga hade kommit in:

den 20 oktober

2016/17:84 Framtidsministern och PGU

av *Sofia Arkelsten* (M)

till statsrådet *Isabella Lövin* (MP)

§ 18 Kammaren åtskildes kl. 11.52.

Sammanträdet leddes
av talmannen från dess början till och med § 12 anf. 47 (delvis) och
av förste vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

BRITT-MARIE HARTVIG

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Anmälan om ersättare.....	1
§ 2 Anmälan om kompletteringsval	1
§ 3 Meddelande om aktuell debatt om personlig assistans	2
§ 4 Anmälan om faktapromemorior	2
§ 5 Ärende för hänvisning till utskott	3
§ 6 Svar på interpellation 2016/17:25 om statens skuld till kommunsektorn	3
Anf. 1 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	3
Anf. 2 JAN ERICSON (M)	4
Anf. 3 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	4
Anf. 4 JAN ERICSON (M)	5
Anf. 5 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	6
Anf. 6 JAN ERICSON (M)	7
Anf. 7 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	7
§ 7 Svar på interpellation 2016/17:32 om utredningen om exportkontroll av krigsmateriel.....	8
Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	8
Anf. 9 STIG HENRIKSSON (V)	8
Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	9
Anf. 11 STIG HENRIKSSON (V)	10
Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	11
Anf. 13 STIG HENRIKSSON (V)	12
Anf. 14 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	13
§ 8 Svar på interpellation 2016/17:31 om växa-stödet.....	13
Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	13
Anf. 16 SOFIA FÖLSTER (M).....	14
Anf. 17 LARS HJÄLMERED (M).....	15
Anf. 18 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	16
Anf. 19 SOFIA FÖLSTER (M).....	17
Anf. 20 LARS HJÄLMERED (M).....	18
Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	19
Anf. 22 SOFIA FÖLSTER (M).....	19
Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	20
§ 9 Svar på interpellation 2016/17:39 om solcellsskatten	20

Anf. 24 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	20
Anf. 25 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	21
Anf. 26 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	22
Anf. 27 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	22
Anf. 28 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	23
Anf. 29 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	23
Anf. 30 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	23
§ 10 Svar på interpellation 2016/17:41 om kilometerskatten och jobben.....	24
Anf. 31 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	24
Anf. 32 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	24
Anf. 33 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	25
Anf. 34 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	25
Anf. 35 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	26
Anf. 36 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	26
Anf. 37 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	26
§ 11 Svar på interpellation 2016/17:29 om Statskontorets synpunkter på bristande brottsupplärning.....	27
Anf. 38 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	27
Anf. 39 BEATRICE ASK (M)	28
Anf. 40 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	29
Anf. 41 BEATRICE ASK (M)	29
Anf. 42 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	30
Anf. 43 BEATRICE ASK (M)	31
Anf. 44 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	32
§ 12 Svar på interpellation 2016/17:30 om Statskontorets rapport om polisreformen	33
Anf. 45 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	33
Anf. 46 BEATRICE ASK (M)	33
Anf. 47 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	34
Anf. 48 BEATRICE ASK (M)	35
Anf. 49 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	36
Anf. 50 BEATRICE ASK (M)	37
Anf. 51 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	38
§ 13 Svar på interpellationerna 2016/17:16 och 18 om 700-megahertzbandet.....	38
Anf. 52 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	38
Anf. 53 ERIK OTTOSON (M).....	40
Anf. 54 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	40
Anf. 55 ERIK OTTOSON (M).....	41
Anf. 56 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	42
Anf. 57 ERIK OTTOSON (M).....	43

Anf. 58 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	43
§ 14 Svar på interpellation 2016/17:17 om dataroaming inom	
EU	44
Anf. 59 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	44
Anf. 60 ERIK OTTOSON (M)	44
Anf. 61 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	45
Anf. 62 ERIK OTTOSON (M)	46
Anf. 63 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	47
Anf. 64 ERIK OTTOSON (M)	47
Anf. 65 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP).....	47
§ 15 Anmälan om interpellationer	48
§ 16 Anmälan om frågor för skriftliga svar	48
§ 17 Anmälan om skriftligt svar på fråga.....	49
§ 18 Kammaren åtskildes kl. 11.52.	49